

О б р а з л о ж е њ е

1 ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење ове Одлуке садржан је у чл. 32. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС" број 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон), чл. 6. и чл. 43. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020 и 118/2021), чл. 1. Закона о финансирању локалне самоуправе ("Службени гласник РС" бр. 62/2006, 47/2011, 93/2012, 99/2013 - усклађени дин. изн., 125/2014 - усклађени дин. изн., 95/2015 - усклађени дин. изн., 83/2016, 91/2016 - усклађени дин. изн., 104/2016 - др. закон, 96/2017 - усклађени дин. изн., 89/2018 - усклађени дин. изн., 95/2018 - др. закон, 86/2019 - усклађени дин. изн., 126/2020 - усклађени дин. изн., 99/2021 - усклађени дин. изн. и 111/2021 - др. закон) и чл. 40. Статута општине Врњачка Бања ("Службени лист Општине Врњачка Бања" бр. 1/21-пречишћен текст, 24/21-испр.), као и другим законима и подзаконским актима којим се уређује надлежност и функционисање јединица локалне самоуправе.

2 ПОСТУПАК ПРИПРЕМЕ ЗА ДОНОШЕЊЕ БУЏЕТА

Поступак припрема за доношење буџета за 2023.г., ове године спроведен у оквирима рокова који су прописани Законом о буџетском систему. Дана 5. јула 2022.г. од стране централног нивоа власти објављено је Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023. годину и пројекција за 2024. и 2025. годину издатим од стране Министарства финансија на званичној интернет страници овог министарства. Процес планирања буџета Општине Врњачка Бања спроведен је у складу са буџетским календаром достављањем Упутства корисницима буџета у јулу 2023.г. У предвиђеном року и форми, своје предлоге су доставили ПУ „Радост“, Установа Спортски центар и основне школе, док су Установа Културни центар, Установа Туристичка организација и Општинска стамбена агенција своје предлоге доставили након прописаног рока. У електронском облику без писане верзије своје предлоге доставиле су месне заједнице, средње школе и Установа Библиотека „Др Душан Радић“ (са закашњењем). Служба је у складу са буџетским календаром доставила надлежном извршном органу нацрт одлуке о буџету. Након овог рока насајту Народне Скупштине Републике Србије објављени су предлози Закона о буџету Републике Србије за 2023.г. као и предлог Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему дана 18.11.2022.г. у коме су садржани додатни параметри за планирање буџета јединица локалне самоуправе пре свега плата и др. параметри. Они су били основ за корекцију достављеног Нацрта Одлуке о буџету општине Врњачка Бања за 2023.г.

3 ПРОМЕНЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ПРАВНУ РЕГУЛАТИВУ

Родно одговорно буџетирање, односно увођење принципа родне равноправности у буџетски процес, подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности. Општина Врњачка Бања посвећена је континуираном подизању квалитета управљања јавним финансијама које ефективно одговарају на потребе локалне заједнице. Родно одговорно буџетирање доприноси побољшању ефективности и транспарентности буџета и омогућава бољи увид у користи које жене и мушкарци имају од буџетских средстава. У овом нацрту буџета уведени су родни индикатори код одређеног броја циљева у оквиру програмских активности које су планиране за 2023.г.

У складу са циљевима Владе Републике Србије, Програмом реформе управљања јавним финансијама као и усаглашавањем са одредбама Закона о буџетском систему, Управа за трезор у оквиру својих надлежности реализује пројекат успостављања новог информационог система за праћење, контролу и извештавање о извршењу буџета јединица локалних самоуправа.

У овом смислу у нацрту Одлуке о буџету за 2023.г. уграђена је одредба којом скупштина општине овлашћује орган управе надлежан за финансије, односно Одсек за буџет и финансије да може прилагођавати форму буџета захтевима напред наведеног праћења, као и софтверским решењима која

служе за евиденцију пословних промена. Ова одредба омогућиће флексибилност и ефикасност у успостављању нове буџетске форме буџета општине Врњачка Бања.

4. ОСНОВНЕ МАКРОЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА 2023.Г.

Макроекономску политику утврђује и води Влада Републике Србије, спроводе је сви корисници буџета као централног нивоа власти тако и на нивоу локалне самоуправе. Услед настале ситуације везане за енергетску кризу изазвану ратом у Украјини као и још увек присутну пандемију заразне болести COVID-19, Министарство финансија даје препоруку јединицама локалне самоуправе да приликом припремања одлука о буџету изврше распоред средстава у односу на обавезе чије измирење је приоритетно. У наставку дајемо основне тезе из овог документа:

Текућа макроекономска кретања

Макроекономска кретања почетком 2022. године била су генерално на нивоу пројектованих, али су се изгледи погоршали као последица новог глобалног шока изазваног сукобом у Украјини и додатне ескалације протеклих месеци. Иако је у прва два квартала 2022. године остварен солидан раст привреде у овом периоду изостали су значајнији негативни ефекти геополитичких дешавања на динамику домаће привредне активности. Међутим, додатна ескалација сукоба и заоштравање међународних економских и политичких односа, праћени рекордним ценама енергената и последично смањеној глобалној трговини и спољној тражњи почела су временом да се одражавају и на домаћу привредну активност.

Према подацима РЗС, раст БДП у првом кварталу 2022. године износио је 4,3% м.г. док је у другом тромесечју забележено повећање од 3,9% м.г., што је резултирало просечним растом БДП у првој половини године од 4,1%.

Посматрано са производне стране, економски раст у првој половини 2022. године био је вођен услужним сектором. Повећање економске активности забележено је код свих услужних делатности, а најзначајнији допринос дошао је од трговине, саобраћаја, туризма и ИКТ услуга, који опредељују око половине укупног раста БДП у овом периоду. Упркос значајно мањем обиму производње електричне енергије, позитиван допринос забележила је укупна индустријска производња, забележивши повећање од 3,3% м.г., као резултат добрих кретања прерађивачког сектора и рударства услед ефектуирања инвестиција из претходног периода. Благ негативан допринос привредном расту потекао је од грађевинарства делом и због високе базе из истог периода претходне године, али и услед снажног повећања цена грађевинског материјала. Неповољни агрометеоролошки услови одразили су се на испод просечну пољопривредну сезону па је у овом сектору у прва два квартала забележен пад од 5,3%.

Посматрано по агрегатима употребе, раст БДП у првој половини 2022. године био је потпуности вођен домаћом тражњом, док је допринос нето извоза био негативан. Повећање расположивог дохотка становништва пре свега као резултат повољних кретања на тржишту рада, уз знатно боље епидемиолошке услове, одразио се на снажан раст приватне потрошње, који је износио 5,3% м.г. Упркос неповољним дешавањима у међународном окружењу позитиван допринос забележиле су и инвестиције са растом од 1,4%. Ефекат на страни понуде уз солидну спољну тражњу у овом периоду, резултирао је растом реалног извоза од 19,9% м.г. Истовремено, увозна активност забележила је снажан раст од око 22,3% услед повећаног увоза репроматеријала за потребе привреде, али и енергената како би се осигурала сигурност снабдевања домаћих потрошача и обезбедио одређен ниво залиха за зимски период. То се истовремено одразило и на значајан позитиван допринос залиха расту БДП.

Месечна динамика привредне активности наставила је са растом међугодишње посматрано и током летњих месеци, али као што је било и очекивано, услед негативног утицаја конфликта у Украјини, по нижим стопама него у првој половини године. То потврђује и Индикатор привредне активности (ИПАС) који Министарство финансија израђује за потребе сагледавања месечне динамике укупне економске активности, према коме је раст БДП у јулу, августу и септембру износио 1,1% м.г., 2,1% м.г. 0,8% м.г., респективно. Спорија динамика привреде у овом периоду последица је мањег обима индустријске производње која је забележила пад од 1,6% м.г. у јулу и скроман раст од 0,3% у августу, да би у септембру опет ушла у негативну зону (0,3%), али и мањег позитивног доприноса услужног сектора услед споријег

раста појединих услужних делатности у поређењу са њиховом динамиком током прве половине године. Грађевинска активност је и овом периоду наставила са успореном динамиком започетом почетком 2022. године, док су лоши агрометеоролошки услови током лета додатно утицали на још већи пад пољопривреде од првобитно процењеног.

Флеш процена РЗС, прерачун Министарство финансија

Солидна динамика индустријске производње настављена је и током 2022. године, али уз присутно успоравање током трећег квартала. У првих девет месеци укупна индустријска производња већа је за 1,9% м.г. упркос смањеном обиму производње електричне енергије од 11,5% м.г. Томе је у значајној мери допринео солидан раст прерађивачке индустрије од 2,7%, као и повећање производње рударства од 25,0%. У ова два сектора присутни су значајни ефекти на страни понуде услед реализација СДИ из претходног периода и активирања нових производних капацитета. Међутим, са заоштравањем геополитичких односа и материјализацијом негативних ризика из међународног окружења, током трећег квартала индустријска активност је ушла у негативну зону остваривши пад од 0,5% м.г., праћена падом у прерађивачкој индустрији од око 1%, али и мањим позитивним доприносом рударства услед исцрпљивања утицаја ниске базе из истог периода претходне године. Производња електричне енергије је и даље међугодишње нижа али се стабилизовала током августа је била на непромењеном нивоу у односу на исти месец претходне године. Посматрано по областима прерађивачке индустрије, у првих девет месеци остварен је раст у 14 од 24 делатности. Најзначајнији позитиван допринос међугодишњем расту овог сектора потекао је од нафтне индустрије (раст од 16,6% м.г.) опредељујући три петине укупног раста. Делатност осталих саобраћајних средстава од почетка године остварује раст, при чему је обим производње у првих девет месеци био већи за 47,4% м.г. У истом периоду машинска индустрија бележи раст од 8,6% м.г., док је производња папира увећана за 9,8%. Поред тога, физички обим фармацевтске индустрије је већи за 6,4% м.г., уз знатно спорији раст током трећег квартала. Ове четири делатности пружиле су приближно подједнак позитиван допринос кретању прерађивачке индустрије опредељујући нешто више од половине укупног раста овог сектора.

Након потпуног опоравка спољнотрговинске робне размене у 2021. години од шока изазваног пандемијом, настављен је снажан раст и у 2022. години. Укупан обим спољнотрговинске робне размене у првих девет месеци 2022. године износио је 47,9 млрд евра, и био је за 32,9% већи у односу на исти период у 2021. години. Томе је допринело више фактора, како на извозној, тако и на увозној страни.

Висок раст извоза резултат је раста екстерне тражње услед опоравка привреда главних спољнотрговинских партнера након примене рестриктивних мера у борби против пандемије, активирања нових извозно оријентисаних капацитета услед високог прилива СДИ из претходног периода, као и наставка тренда раста извозних цена. Током првих девет месеци 2022. године, извезено је робе у укупној вредности од 20,0 млрд евра, што представља повећање у односу на исти период прошле године од 27,7%. Извоз прерађивачке индустрије, која је и главни генератор раста укупног извоза, већи је за чак 3,4 млрд евра или 24,8% у односу на исти период 2021. године, при чему је у оквиру овог сектора повећање остварено у свих 23 области. Већем извозу прерађивачке индустрије највише је допринео раст извоза у прехрамбеној, електронској и хемијској индустрији. Поред прерађивачке индустрије, значајан допринос расту извоза долази и од експлоатације руда метала. Пољопривреда је, са друге стране, и поред раста цена

житарица и примарних пољопривредних производа, забележила пад извоза од 4,5%, услед слабије пољопривредне сезоне током претходне и текуће године.

Поред раста економске активности и повећаног увоза репродукционих добара за потребе привреде, већи увоз током 2022. године пре свега је последица снажног раста увоза енергената. Повећан увоз гаса због растућих потреба привреде, као и за попуњавање подземног складишта Банатски Двор ради формирања стратешких резерви енергената, као и већи увоз нафте, електричне енергије и угља праћен значајним растом њихових цена довео је до снажног раста укупног увоза. У периоду јануар-септембар 2022. године, увоз робе износио је 27,9 млрд евра, што је раст од 36,8% у односу на исти период претходне године. Близу 70% раста увоза опредељено је вишим увозом репроматеријала, што је раст од 46,3% мг. (прираст од 5,2 млрд евра), док је увоз потрошне робе и опреме повећан 20,4% и 18,2% мг, респективно. На раст дефицита у спољнотрговинској робној размени у 2022. години неповољно је утицало и погоршање односа размене, тј. снажни раст увозних цена. Оваква кретања у спољнотрговинској размени резултирала су растом спољнотрговинског дефицита током првих девет месеци 2022. године за 3,2 милијарди евра, уз пад покривености увоза извозом – са 76,6% у претходној на 71,5% у текућој години.

Настављен је тренд раста реалних зарада, али услед нешто више инфлације успореније у поређењу са претходним периодом. У периоду јануар–август просечна нето зарада износила је 73.265 динара, што је реално повећање од 3,0% мг. Раст зарада био је у потпуности опредељен растом зарада у приватном сектору, који је у истом периоду износио 5,4%, реално, док је у јавном сектору забележено реално смањење од 2,6%. На општи раст зарада утицај је имало и повећање минималне цене рада за 9,4% на 201,22 динара по радном часу од 2022. године. Посматрано по делатностима, најзначајнији раст зарада био је у ИКТ, трговини и научно-техничким делатностима.

Међугодишња инфлација у Србији, као и у већини других земаља, наставила је да се креће узлазном путањом и почетком ове године. На овакво кретање инфлације утицала је, пре свега, тзв. увезена инфлација, тј. фактори екстерног карактера на које НБС нема директан утицај, као што су пораст светских цена нафте и примарних пољопривредних производа и застоји у глобалним ланцима снабдевања. Тако у септембру 2022. године раст потрошачких цена је био изнад горње границе дозвољеног одступања од циљане инфлације, па је на међугодишњем нивоу износио 14,0%. У овом периоду око три петине инфлације било је опредељено повећањем цена хране и безалкохолних пића, нафтних деривата и воћа поврћа. Истовремено базна инфлација је била знатно нижа и износила је 8,6%, на шта је значајно утицала очувана стабилност девизног курса, као и инфлациона очекивања финансијског сектора у границама циља. Узимајући у обзир динамику из првих девет месеци и изгледе до краја године, очекује се да ће просечна стопа инфлације у 2022. години износити 11,6%.

Макроекономске процене за 2023. годину

Међународно окружење

Након пандемије, глобална економија наставља да се суочава са оштрим изазовима насталим под утицајем конфликта у Украјини, растућих трошкова живота узрокованих постојанијим и све јачим инфлаторним притисцима, као и услед успоравања економског раста у Кини. Према октобарским пројекцијама Међународног монетарног фонда (у даљем тексту: ММФ), глобални раст ће у 2022. години износити 3,2% што је за 0,4 п.п. мање у односу на априлску пројекцију, док је за 2023. годину раст привреде ревидиран наниже за 0,9 п.п. и износиће 2,7%. Значајан број земаља, које чине више од трећине светског БДП, суочавају се са „техничком рецесијом” ове или следеће године. Главни разлози за ревизију пројектоване путање економског опоравка јесу војни конфликт у Украјини и ефекти преливања кризе на друге земље. Постојани и растући инфлаторни притисци покренули су брзо и синхронизовано поштравање монетарне политике, уз снажну апрецијацију америчког долара у односу на већину других валута. Пооштрени глобални монетарни и финансијски услови ће утицати на економску активност, те ће смањујући тражњу помоћи да се инфлација постепено доведе под контролу. Конфликт је такође подигао цене хране на светским тржиштима, упркос недавном споразуму о извозу жита у Црном мору, узрокујући озбиљне тешкоће за домаћинства са ниским приходима широм света, а посебно у неразвијеним земљама.

Према октобарским проценама ММФ, раст групе развијених земаља за 2022. и 2023. годину ревидиран је наниже на 2,4% и 1,1%, респективно. Пад реалног расположивог дохотка у САД наставља да утиче на нижу тражњу потрошача, док раст каматних стопа додатно ограничава потрошњу, нарочито у

сектору некретнина. Иако је у 2022. години успоравање раста у еврозони мање изражено него у САД, због добрих резултата током прве половине године, у 2023. години очекује се значајано смањење раста, на 0,5%. Такође, међу самим земљама чланицама постоје изражене разлике у економској активности, а предвиђено успоравање ће посебно оштро погодити Немачку и Италију, које ће забележити пад од 0,3%, 0,2%, респективно. За разлику од све већег успоравања у развијеним економијама, очекује се да ће раст земаља у успону износити 3,7% у 2022. и да ће остати стабилан током 2023. године. Пад руске привреде је мање оштар од раније предвиђеног, услед преусмеравања извоза нафте на азијска тржишта и јачања домаће тражње која је подржана фискалном и монетарном политиком, као и враћања поверења у финансијски систем. Појава нових жаришта вируса и закључавање главних економских центара, као и криза тржишта некретнина, утицали су да Кина забележи најнижи раст у последње четири деценије (са изузетком у 2020. години због иницијалног шока изазваног пандемијом), док се за 2023. годину очекује убрзање раста.

Макроекономски оквир Републике Србије

Очекивана средњорочна кретања реалног сектора узимају у обзир актуелне економске трендове и изгледе за Србију и међународно окружење. Влада ће и у наредном периоду водити одговорну и предвидиву фискалну политику, синхронизовану са монетарном политиком и фокусирану на минимизирање негативних економских последица повећаних геополитичких тензија, али и на лоцирању нових извора раста. Неизвесност присутна код пројекција далеко је већа од уобичајене због природе и обима шокова на глобалном нивоу. Канали преко којих они могу потенцијално деловати на домаћу привреду су бројни, често ланчано повезани, а сама јачина потенцијалних шокова је таква да у великој мери могу утицати на средњорочна кретања.

За 2023. годину пројектовано је реално повећање БДП од 2,5% чиме је иницијална пројекција из Фискалне стратегије ревидирана наниже за 1,5 п.п. Ова ревизија последица је материјализације ризика из међународног окружења изазваних сукобом у Украјини услед дуготрајнијих геополитичких напетости, додатних финансијских поремећаја, трајније неизвесности и последично значајно смањене спољне тражње, пре свега наших најважнијих спољнотрговинских партнера.

Посматрано по агрегатима употребе раст БДП у 2023. години ће и у ревидираној процени у потпуности бити вођен домаћом тражњом, док ће нето извоз имати готово неутралан допринос. Очекивано повећање зарада, како у приватном тако и у јавном сектору, већа запосленост и стабилан раст пензија, резултираће наставком раста реалне личне потрошње који ће износити 2,5%. Динамика инвестиционе активности биће у потпуности опредељена приватним инвестицијама и даљим повећањем производних капацитета привреде, пре свега у секторима који производе разменљива добра и биће додатно подржана наставком радова на реализацији инфраструктурних пројеката у области путне и железничке инфраструктуре, као и значајних улагања у енергетику. Благи негативан допринос расту БДП у 2023. години од 0,3 п.п. доћи ће од државне потрошње. Активирање нових производних капацитета као резултат ефектуирања страних директних инвестиција из претходног периода, резултираће реалним растом извозне активности од 4,9% упркос смањеној спољној тражњи. С друге стране, умерено повећање приватне потрошње као и инвестиција имаће за последицу и раст увоза који би требао да износи 4,0%

Посматрано са производне стране, повећање креиране БДВ очекује се код свих привредних сектора, као и у претходној пројекцији, али споријим темпом, осим код пољопривреде услед изузетно ниске базе у 2022. години. Услужни сектор ће у 2023. години имати улогу доминантног носиоца раста економске активности. Раст би требало да буде диверсификован и остварен у већини услужних делатности, а посебно снажан у ИКТ сектору, трговини и саобраћају, као и туризму и угоститељству. Упркос слабијој спољној тражњи од претходно очекиване, укупна индустрија ће наставити са растом и током 2023. године и забележити повећање од 1,1%, пре свега услед активирања нових производних капацитета, али и очекиваног опоравка производње електричне енергије. Процењује се да ће раст забележити и грађевинарство као резултат очекиваног раста приватних инвестиција и улагања у инфраструктурне пројекте, а делом и због ниже базе у 2022. години. За сектор пољопривреде, услед изузетно лоших временских прилика у 2022. години и ниске базе, а под претпоставком просечних агрометеоролошких услова уз задржавање тренда повећања продуктивности, пројектован је раст од 6,9% у 2023. години.

Наставиће се са политикама које имају за циљ смањивање броја запослених у сивој зони и њихово превођење у контингент формално запослених, чиме би њихови услови рада били побољшани, а позитиван ефекат би се одразио и на приходе буџета. Очекује се даље смањивање стопе незапослености, као и

наставак раста реалних зарада, али, под утицајем споријег раста БДП од претходно пројектованог, по успоренијој динамици. Ради економске одрживости, раст зарада треба да буде заснован на расту продуктивности. Раст зарада у наредном периоду биће подржан усвојеном Одлуком Владе о повећању минималне цене рада у 2023. години за 14,3%, као и најављеним повећањем зарада у јавном сектору од 12,5%.

Кретање инфлације биће и у наредном периоду под негативним утицајем фактора екстерног карактера, пре свега, раста светских цена примарних производа, енергената и више увозне инфлације, те ће се и у 2023. години кретати изнад горње границе циља. Са постепеним ишчезавањем дејства наведених фактора предвиђа се враћање инфлације у оквиру циљаних вредности у првој половини 2024. године. На смиривање инфлације деловаће и ефекти досадашњег заоштравања монетарних услова, али и ефекти економских мера Владе усмерених на ограничавање цене основних животних намирница и енергената на домаћем тржишту.

Основне макроекономске претпоставке

	2022	2023
<i>Стопа реалног раста БДП, %</i>	2,5	2,5
<i>БДП у текућим тржишним ценама (у млрд РСД)</i>	7.082,5	8.025,1
<i>Извори раста: процентне промене у сталним ценама</i>		
<i>Лична потрошња</i>	3,9	2,5
<i>Државна потрошња</i>	0,4	-2,0
<i>Инвестиције у основна средства</i>	0,0	2,4
<i>Извоз роба и услуга</i>	12,3	4,9
<i>Увоз роба и услуга</i>	12,8	4,0
<i>Допринос расту БДП, процентни поени</i>		
<i>Домаћа тражња</i>	4,2	2,4
<i>Лична потрошња</i>	2,7	1,8
<i>Државна потрошња</i>	0,1	-0,3
<i>Инвестиције у основна средства</i>	0,0	0,6
<i>Нето извоз</i>	-1,7	0,1
<i>Промене у залихама</i>	1,5	0,3
<i>Кретање цена, %</i>		
<i>Потрошачке цене (годишњи просек)</i>	11,6	11,1
<i>Дефлатор БДП</i>	10,2	10,6
<i>Кретања у спољном сектору (% БДП)</i>		
<i>Спољнотрговински биланс роба и услуга</i>	-12,2	-10,9
<i>Салдо текућег рачуна</i>	-9,0	-8,5
<i>Јавне финансије (% БДП)</i>		
<i>Фискални резултат опште државе</i>	-3,8	-3,3
<i>Јавни дуг опште државе</i>	56,9	56,1

Дана 06.12.2022.г. од стране Министарства финансија упућено је кориговано Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023. годину и пројекција за 2024. и 2025. годину у делу који се односи на пројекције макроекономских параметара и у делу који се односи на основицу за планирање масе средстава за плате која је промењена таско да исплаћене плате за месец септембар 2022.г. представљају основицу за планирање масе средстава за плате у 2023.г. Циљеви фискале политике усмерени су на одржавање фискалне стабилности и смањење учешћа јавног дуга у БДП. У наставку дајемо табеларни преглед ових макро економских пројекција који представљају оквир за планирање буџета јединица локалне самоуправе:

Основне макроекономске претпоставке за 2023. годину

	2022	2023
БДП, млрд РСД	7082,5	8025,1
Стопа номиналног раста БДП, %	13,0	13,3
Стопе реалног раста БДП, %	2,5	2,5
Потрошачке цене (годишњи просек), %	11,6	11,1

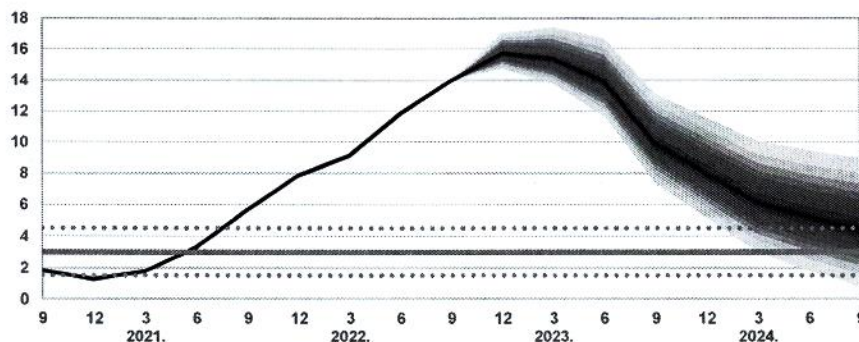
Извор: Ревидирана Фискална стратегија за 2023. годину са пројекцијама за 2024. и 2025. годину

Из напред датог табеларног прегледа види се да је иницијални раст буџета који је планиран у јуну 2022.г. за износ од 8,1% коригован најновијим подацима о кретању макроекономских параметара и сада износи 13,3% колико и пројекција номиналног раста БДП за 2023.г.

Народна банка Србије у свом редовном Извештају о инфлацији објавила је следеће информације, које су нешто ближег датума у односу на састављање овог материјала:

Извештај о инфлацији садржи информације о садашњој и очекиваној инфлацији, анализу макроекономских кретања која је детерминишу, објашњење разлога за доношење конкретних одлука Извршног одбора, као и оцену ефикасности монетарне политике која је спровођена у протеклом тромесечју. Саставни део тог извештаја је и пројекција инфлације за осам наредних тромесечја, приказ претпоставки на којима се ова пројекција заснива, као и анализа главних ризика у остваривању циљане инфлације.

Пројектована инфлација (међугодишње стопе, у %)

Извор: НБС

Из свега напред наведеног може се закључити да планске макроекономске претпоставке и пројекције у себи садрже дозу ризика која је директно пропорциона актуелним геополитичким збивањима као и дисперзијом енергетске кризе у свету и реакцијама националних привреда на исте изазове. Самим тим скраћује се период за који је ове пројекције могуће и дати, те је неопходно константно праћење свих параметара како би се створили услови за корективно деловање и доношење одлука које су најбоље за дати тренутак.

Правци фискалне политике у 2023. години

Привреда Србије је током две године глобалне кризе изазване пандемијом коронавируса остварила добре резултате. Кумулативни раст БДП у овом периоду износио је 6,4%, што представља један од најбољих резултата у Европи. Paket економских мера током две кризне године допринео је повећању ликвидности привредних субјеката и олакшању пословања, док је кроз давања становништву подстицао домаћу тражњу и на тај начин индиректно утицао на економску активност. Поред ових привремених фактора који су позитивно допринели расту БДП дошло је и до структурних побољшања. Она се пре свега огледају у активирању нових и проширењу постојећих извозно конкурентних производних капацитета, као и у даљем убрзаном развоју путне и железничке инфраструктуре којима се трајно повећао потенцијал домаће привреде. Раст економске активности и пакет економске подршке резултирали су стабилним кретањима на тржишту рада. Очувана су радна места и зараде, како у приватном тако и у јавном сектору, а

стопа незапослености у 2021. години била је испод предпандемијског нивоа. Истовремено, није нарушена ни унутрашња нити спољна равнотежа уз стабилан прилив СДИ које су обезбеђивале више него пуну покривеност дефицита текућег рачуна. Повећана експанзивност фискалне политике није угрозила одрживост јавних финансија. Боља наплата прихода, пре свега пореских, услед бржег од очекиваног раста привреде одразила се на очување фискалне стабилности.

Текућа макроекономска кретања почетком 2022. године генерално су на нивоу пројектованих али су изгледи значајно погоршани као последица новог глобалног шока изазваног сукобом у Украјини. Иако је у првом кварталу 2022. године остварен солидан економски раст изостали су значајнији негативни ефекти ових геополитичких дешавања на динамику домаће привредне активности. Међутим, ескалација сукоба и заостравање међународних економских и политичких односа, праћени рекордним ценама енергената и последично смањеној глобалној трговини и спољној тражњи, неминовно ће се одразити и на домаћу економску активност у наредном периоду. У наставку дајемо макроекономске поставке које су јединицама локалне самоуправе достављене у упутству у јулу 2022.г. и служе као основ за планирање буџета за 2023.г. као и за контролу примене макроекономских параметара, иако се може видети да су се ови параметри променили у тренутку припреме Закона о буџету Републике Србије из чијег образложења су преузети напред наведени подаци о истим статистичким и економским категоријама.

Основне макроекономске претпоставке за 2023. годину

	2022	2023
<i>БДП, млрд РСД</i>	6904,4	7465,2
<i>Стопа номиналног раста БДП, %</i>	10,1	8,1
<i>Стопе реалног раста БДП, %</i>	3,5	4,0
<i>Инфлација, просек периода, %</i>	9,2	5,3

Извор: Фискална стратегија за 2023. годину са пројекцијама за 2024. и 2025. годину

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2022. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2023. години од 8,1%). Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину („Службени гласник РС”, број 110/21).

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачунае корисника буџетских средстава.

ПРИХОДИ

Приходи буџета општине Врњачка Бања за 2023.г. утврђени су нацртом у износу од **2.063.807.000** динара. Приходи у износу од 2.063.807.000 динара планирани су из текућих прихода буџета (извор финансирања 01), а средства из осталих извора планирана су у износу од 103.307.000 динара. Поред ових прихода планирани су и приходи који од изворних активности индиректних корисника буџета у укупном износу 40.002.000 динара (извор финансирања 04). У складу са Упутством за припрему буџета локалне власти које је доставило Министарство финансија приликом планирања приходне стране буџета за 2023.г. пошло се од остварења прихода за првих 9 месеци, односно 11 месеци 2022.г. и пројекције остварења ових прихода до краја 2022.г. Овако утврђена база увећана је за 13,3%, што представља дозвољени раст буџета у складу са параметрима макроекономске политике за 2023.г. Основица за ову пројекцију дата је у Извештају о остварењу прихода и извршењу расхода за првих 9 месеци односно 11 месеци 2022.г. односно пројектован је укупан приход од око 1.821.707.000 динара. У односу на ову основу планирана је укупна висина прихода буџета у 2023.г. у износу од 2.063.807.000 динара. Пројектована висина прихода из свих извора финансирања у 2023.г. износи 2.207.116.000 динара. Уважавајући смернице извршне власти у делу који се односи на позитивне тенденције у области изградње објеката која се очекује у 2023.г. по овом основу планиран је износ доприноса за грађевинско земљиште као и могућности продаје нефинансијске имовине која није у функцији обављања делатности органа општине, и која може послужити као подстицај развоју места. Преама смерницама из Упутства за припрему буџета за 2023.г. у овом делу дајемо спецификацију епокретности које се планирају за отуђење и њихов процењену вредност коју је дала Пореска управа:

- кп.бр. 1040 КО Врњачка Бања површине 4.540 m², градско грађевинско земљиште, ул. Београдска, процењена вредност 30.586,85 din/m², укупне вредности 138.864.299,00 динара;

- кп.бр. 500/48 КО Врњачка Бања површине 1.890 m², градско грађевинско земљиште, ул. Војвођанска, процењена вредност 16.069,50 din/m², укупне вредности 30.371.355,00 динара;

Овако утврђена висина приходне стране буџета послужила је као основ за планирање расхода буџета Општине Врњачка Бања у 2023.г.

Правни основ за планирање сопствених прихода за установе из области културе јесте члан 10 став 2 Закона о култури ("Службени гласник Републике Србије" број 72/2009, 13/2016, 30/2016 - испр. и 6/2020).

Правни основ за планирање сопствених прихода за Установу Туристичка организација јесте члан 41 став 3 тачка 9) Закона о туризму ("Службени гласник Републике Србије" број бр. 17/2019).

Правни основ за планирање сопствених прихода за Установу Спортски центар јесте члан 110 став 5 Закона о спорту ("Сл. гласник РС", бр. 10/2016).

Правни основ за планирање сопствених прихода за Општинске стамбене агенције јесте члан 2, члан 6 и члан 50 Закона о јавним агенцијама ("Сл. гласник РС", бр. 18/2005, 81/2005 - испр. и 47/2018).

За све напред наведене установе на основу напред наведеног законског основа донете су одговарајуће одлуке оснивача.

Ред. бр.	Ек. клас. Конто	Врста прихода	Буџет 2023	Остварење 30.11.2022.г.	Index (6/5)	Пројекција остварења до краја 2022.г.	Буџет 2023	Index (9/8)
1	2	3	5	6	7	8	9	10
	711	Порез на доходак, добит и капиталне добитке						
1	711110	Порез на зараде	425.000.000	344.042.056	90,5	375.000.000	425.000.000	113,3
2	711120	Порез на приходе од самосталне делатности	95.000.000	76.907.546	89,2	84.000.000	95.000.000	113,1
3	711140	Порез на приходе од имовине	900.000	698.348	87,3	800.000	900.000	112,5
4	711180	Самодоприноси	750.000	614.701	153,7	670.000	750.000	111,9
5	711190	Порез на друге приходе	51.000.000	40.914.793	87,1	45.000.000	51.000.000	113,3
		Укупно 711:	572.650.000	463.177.444	90,0	505.470.000	572.650.000	113,3
	713	Порез на имовину						
7	713120	Порез на имовину	294.000.000	239.026.059	89,9	260.000.000	294.000.000	113,1
8	713310	Порез на наслеђе и поклон	9.500.000	7.714.799	77,1	8.500.000	9.500.000	111,8
9	713420	Порез на капиталне трансакције	110.000.000	91.871.076	87,5	100.000.000	110.000.000	110,0
		Укупно 713:	413.500.000	338.611.934	88,9	368.500.000	413.500.000	112,2

	714	Порези на добра и услуге						
10	714510	Порези на моторна возила Накнада за кориш. добара од општег интер.	22.800.000	19.190.700	89,3	20.000.000	22.800.000	114,0
11	714540	Боравишна такса	3.700.000	3.070.837	87,7	3.350.000	3.700.000	110,4
12	714552	Боравишна такса по решењу ЈЛС	76.000.000	61.463.606	93,1	67.000.000	76.000.000	113,4
13	714553	Посебна накнада за заштиту и унапређење животне средине	7.600.000	6.213.416	74,9	6.700.000	7.600.000	113,4
14	714562	Накнада за коришћење простора на јавној површини у пословне и друге сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности	11.500.000	9.389.521	73,4	10.200.000	11.500.000	112,7
15	714565	Накнада за коришћење јавне површине за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица	33.500.000	27.556.684	98,4	30.000.000	33.500.000	111,7
16	714566	Накнада за коришћење општинских путева	67.000	51.375	51,4	60.000	67.000	111,7
17	714590		35.000	0	0,0	30.000	35.000	0,0
		Укупно 714:	155.202.000	126.936.140	90,2	137.340.000	155.202.000	113,0
	716	Други порези						
18	716110	Комунална такса на фирму	48.700.000	39.405.374	99,8	43.000.000	48.700.000	113,3
		Укупно 716:	48.700.000	39.405.374	99,8	43.000.000	48.700.000	113,3
	732	Донације и помоћи од међународних организација						
19	732150	Текуће донације од међ.организација	3.000.000	3.768.763	94,2	4.000.000	3.000.000	75,0
		Укупно 732:	3.000.000	3.768.763	94,2	4.000.000	3.000.000	75,0
	730	Донације и трансфери						
20	733151	Ненаменски трансфери од Реп.у корист нивоа општина Текући наменски трансфери, у ужем смислу, од Републике у корист нивоа општина	88.815.000	81.413.827	91,7	88.815.000	88.815.000	100,0
21	733154	Текући трансфери од градова у корист нивоа општина	85.000.000	77.178.445	110,3	85.000.000	85.000.000	100,0
22	733157		100.000	93.536	187,1	100.000	100.000	100,0
		Укупно 730:	173.915.000	158.685.808	99,9	173.915.000	173.915.000	100,0
	741	Приходи од имовине						
23	741150	Кamate на средства буџета општина	34.000	26.172	26,2	30.000	34.000	113,3
24	741520	Накнада за коришћење шумског и пољопривредног земљишта	11.000	4.600	9,2	10.000	11.000	110,0
25	741531	Комунална такса за коришћење простора на јавним површинама или испред пословних просторија у пословне сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, ...	5.800.000	4.828.010	86,2	5.200.000	5.800.000	111,5
26	741534	Накнада за коришћење грађевинског земљишта	135.000	108.462	108,5	120.000	135.000	112,5
27	741535	Комунална такса за заузеће јавне повр.грађ.матер. Допринос за уређење	56.000		0,0	50.000	56.000	112,0
28	741538	грађевинског земљишта	422.000.000	410.966.705	75,9	470.000.000	422.000.000	89,8
29	741540	Накнада за коришћење речних обала и бања	4.850.000	3.947.938	98,7	4.300.000	4.850.000	112,8

30	741596	Накнада за коришћење дрвета	1.250.000	1.022.751	95,8	1.120.000	1.250.000	111,6
		Укупно 741:	434.136.000	420.904.637	76,2	480.830.000	434.136.000	90,3
		Приходи од продаје добара и услуга						
31	742150	Приходи од давања у закуп	13.000.000	11.175.036	86,0	11.500.000	13.000.000	113,0
		Приходи остварени по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама у корист нивоа општина						
32	742156	Општинске	23.700.000	19.734.150	83,3	21.000.000	23.700.000	112,9
33	742251	административне таксе	30.000.000	24.927.417	83,1	27.000.000	30.000.000	111,1
34	742253	Накнада за уређивање грађевинског земљишта	32.000	26.907	84,1	30.000	32.000	106,7
35	742255	Такса за озакоњење објеката	4.900.000	3.891.000	79,4	4.350.000	4.900.000	112,6
36	742351	Приходи општинских органа управе	380.000	305.915	80,5	350.000	380.000	108,6
		Укупно 742:	72.012.000	60.060.425	83,4	64.230.000	72.012.000	112,1
		Новчане казне и одузета имовинска корист						
37	743324	Приходи од нов.казни за саобраћајне прекршаје	9.000.000	7.848.203	87,2	8.000.000	9.000.000	112,5
		Новчане казне изречене у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине општине, као и одузета имовинска корист у том поступку						
38	743351	Приходи од новчаних казни за прекршаје по прекршајном налогу и казни изречених у управном поступку у корист нивоа општине	2.000.000	1.617.375	80,9	1.800.000	2.000.000	111,1
39	743353	Приходи од увећања целокупног пореског дуга који је предмет принудне наплате за 5% на дан почетка поступка принудне наплате, који је правна последица принудне наплате изворних прихода јединица локалне самоуправе	32.000	18.500	57,8	32.000	32.000	100,0
40	743924		1.400.000	1.185.387	84,7	1.300.000	1.400.000	107,7
		Укупно 743:	12.432.000	10.669.466	85,8	11.132.000	12.432.000	111,7
		Текући и добровољни трансфери од физичких и прав.лица						
41	744151	Текући и добровољни трансфери од физичких и правних лица у корист нивоа општина	1.000.000	0	0,0	0	1.000.000	#DIV/0!
		Укупно 744:	1.000.000	0	0,0	0	1.000.000	#DIV/0!
		Мешовити и неодређени приходи						
42	745150	Мешовити и неодређени приходи у корист нивоа општина	3.650.000	2.924.764	80,1	3.200.000	3.650.000	114,1
		Укупно 745:	3.650.000	2.924.764	80,1	3.200.000	3.650.000	114,1
		Меморандумске ставке за рефундацију расхода из претходне године						
43	772110	Меморандумске ставке за рефундацију расхода из претходне године	360.000	309.691	86,0	340.000	360.000	105,9
		Укупно 772:	360.000	309.691	86,0	340.000	360.000	105,9
		Примања од продаје непокретности						
44	811151	Примања од продаје непокретности у корист	250.000	207.702	83,1	250.000	250.000	100,0

		нивоа општина						
45	811152	Примања од продаје станова у корист нивоа општина	5.000.000	3.952.856	79,1	4.500.000	5.000.000	111,1
46	841151	Примања од продаје земљишта у корист нивоа општина	168.000.000	19.271.819	11,5	25.000.000	168.000.000	672,0
Укупно 811:			173.250.000	23.432.377	13,5	29.750.000	173.250.000	582,4
УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА:			2.063.807.000	1.648.886.825	79,9	1.821.707.000	2.063.807.000	113,3

6 РАСХОДИ

Расходи и издаци планирани у 2023.г. износе у укупном износу од 2.207.231.000 динара из свих извора финансирања. По изворима финансирања планирани су следећи расходи: 2.063.807.000 динара (извор финансирања 01), средства прихода од изворних активности индиректних корисника буџета у укупном износу 40.002.000 динара (извор финансирања 04), средства из осталих извора у износу од 103.307.000 динара.

На расходној страни приликом израде нацрта Одлуке о буџету општине Врњачка Бања за 2023.г. примењени су параметри који су дати од стране Министарства финансија и смернице извршних органа општине Врњачка Бања у складу са политиком локалне власти. Основне чињенице које су условиле предложени концепт буџета на расходној страни јесу ограничења која се односе на планирање зарада запослених, броја запослених и других структурних смерница које су дате Упутством за припрему буџета локалних власти за 2023.г. Ове ограничења можемо назвати објективна ограничења јер их је донео виши ниво власти.

Ограничења која се односе на запошљавање су остала у примени и уређена су Законом о буџетском систему у оквиру члана 27к којим је између осталог уређено и следеће: У периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2023. године корисницима јавних средстава дозвољено је да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу у претходној календарској години (умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години), док о пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента одлучује тело Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства. Изузетно тело Владе може једним актом дати сагласност новооснованом кориснику јавних средстава на број лица који тај корисник може примити у радни однос на неодређено време и одређено време у својству приправника у календарској години у којој је основан. Запошљавање се може реализовати уколико корисник јавних средстава има обезбеђена средства за плате, односно зараде, са припадајућим порезом и доприносима за новозапослене, као и под условима и у складу са процедурама предвиђеним посебним прописима. Почев од 1. јануара 2021. године укупан број запослених на одређено време (изузев у својству приправника), лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге, као и посредством агенције за привремено запошљавање и лица ангажованих по другим основама, код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% укупног броја запослених на неодређено време, осим изузетно, уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства. У ограничење из става 4. овог члана не убрајају се лица у радном односу на одређено време ради замене одсутног запосленог до његовог повратка, лица радно ангажована посредством Националне службе за запошљавање у циљу спровођења мера активне политике запошљавања у складу са прописима који уређују област запошљавања (јавни радови и додатно образовање и обуке), лица ангажована ради реализације пројеката који се финансирају средствима Европске уније или средствима донација, уколико се накнаде за њихов рад, са припадајућим порезима и доприносима, финансирају из ових извора, као и лица ангажована од стране корисника програма обуке, акредитованих реализатора обуке који су уписани у Сталну листу предавача и других реализатора обука коју води Национална академија за јавну управу. Изузетно корисник јавних средстава који има мање од 50 запослених на неодређено време може да има највише до седам запослених, односно ангажованих лица. Актом Владе ближе ће се уредити поступак за прибављање сагласности.

У складу са Упутством за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023. годину и пројекција за 2024. и 2025. годину, којим је прописано да Табела 1 представља саставни део образложења одлуке о буџету и дата је у прилогу.

Параметри за планирање масе средстава за плате дати су у члану 44 Закона о буџету Републике Србије за 2023.г. чији текст је био доступан јединицама локалне самоуправе од 18.11.2022.г. када је предлог овог закона објављен на сајту Народне скупштине Републике Србије и он гласи:

Локална власт у 2023. години може планирати укупна средства потребна за исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа плата исплаћених за септембар 2022. године, као и увећања плата из члана 9. овог закона.

Укупну масу средстава за плате треба умањити за плате запослених код корисника буџетских средстава које су се финансирале из буџета локалне власти са апропријација економских класификација 411 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) и 412 - Социјални доприноси на терет послодавца, а више се не финансирају, односно за масу средстава за плате запослених који су радили код тих корисника, а нису преузети у органе службе управе или јавне службе јединице локалне власти, код којих се плате запослених финансирају из буџета локалне власти са апропријација економских класификација 411 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) и 412 - Социјални доприноси на терет послодавца.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2023. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин утврђен у ст. 1. и 2. овог члана, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са ограничењем из ст. 1. и 2. овог члана.

Локална власт је у обавези да министарству надлежном за послове финансија доставља извештај о броју запослених на неодређено и одређено време.

На основу напред наведених параметара у наставку дајемо табеларни преглед основица за пројектовање висине масе средстава за исплату плата у 2023.г.:

У наставку дајемо смернице за остале економске класификације које су прописане напред наведени Упутством:

Исплата у месецу	Октобар		План 2023
	Септембар		
Плата за месец			
ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ			
	411	365.816,78	4.892.799,43
	412	59.079,40	790.186,98
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ			
	411	308.451,49	4.125.538,68
	412	49.814,92	666.274,56
ОПШТИНСКО ВЕЋЕ			
	411	419.586,09	5.611.963,95
	412	67.763,16	906.332,27
ОПШТИНСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО			
	411	479.456,91	6.412.736,17
	412	77.432,29	1.035.656,88
ОПШТИНСКА УПРАВА			
	411	8.550.352,85	114.360.969,37
	412	1.380.881,98	18.469.296,48
КУЛТУРНИ ЦЕНТАР			
	411	2.181.992,33	29.184.147,41
	412	352.391,76	4.713.239,79

БИБЛИОТЕКА			
	411	837.993,00	11.208.156,38
	412	135.335,00	1.810.105,63
ВРТИЋ			
	411	8.973.872,73	120.025.547,76
	412	1.449.280,38	19.384.125,08
ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА			
	411	1.434.263,84	19.183.278,86
	412	231.633,59	3.098.099,27
СПОРТСКИ ЦЕНТАР			
	411	1.728.988,83	23.125.225,60
	412	279.231,69	3.734.723,85
ОСА			
	411	1.108.173,00	14.821.813,88
	412	178.968,00	2.393.697,00
Укупно:		30.650.867	409.955.279,52

Висина средстава планираних за исплату плата у 2023.г. за буџетске кориснике чија се плата финансира из буџета општине Врњачка Бања утврђена је по следећој формули:

Маса плата = ((Исплаћена плата у септембру x увећање од 12,5% од плате за јануар 2023) x 11)+Маса плата исплаћена у септембру која ће бити исплаћена у јануару 2023 без повећања. Ове планске величине заокружене на хиљаде динара (заокруживањем на доле) представљају планске величине које су укључене у буџет за 2023.г.

Министарству финансија биће достављени подаци о висини исплаћених плата за месец септембар 2022.г.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2023. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19 и 41/21).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Буџетом су планирани сви неопходни расходи којима се обезбеђује вршење послова јединице локалне самоуправе која је утврђена законом. У делу буџета који је намењен за финансирање расхода месне самоуправе која се обавља преко месних заједница извршено је усклађивање према препорукама ДРИ које

су дате у извештају о екстерној ревизији. Полазна основа за планирање расхода месних заједница била је њихова надлежност која је утврђена чланом 74. Закона о локалној самоуправи, и то:

"Савет месне заједнице:

- 1) доноси статут месне заједнице;
- 2) доноси финансијски план месне заједнице и програме развоја месне заједнице;
- 3) бира и разрешава председника савета месне заједнице;
- 4) предлаже мере за развој и унапређење комуналних и других делатности на подручју месне заједнице;
- 5) доноси пословник о раду савета месне заједнице и друге акте из надлежности месне заједнице;
- 6) покреће иницијативу за доношење нових или измену постојећих прописа општине;
- 7) врши друге послове из надлежности месне заједнице утврђене статутом општине, актом о оснивању месне заједнице или другим општинским прописима."

Инвестициона компонента у највећој мери биће реализована кроз реализацију пројеката, у складу са утврђеним приоритетима и степеном спремности пројеката а укупно планирана средства за ове намене износе 227.486.000 динара. Из текућих прихода буџета у 2023.г. финансираће се пројекти у износу од 192.273.000 динара, док ће се из сопствених прихода индиректних корисника буџета за капиталне издатке издвојити 2.875.000 динара. Део инвестиција представљају започете капиталне инвестиције за које се планира да ће се окончати у 2023.г. Нове инвестиције у 2023.г. планирају се у области путева и јавне расвете у деловима који нису били обухваћени плановима у претходним годинама.

То се може приказати у табеларном прегледу расхода на економској класификацији 5 – основна средства и то:

Глава	Програм	Програмска активност/пројекат	Конто	Опис	Буџет 2023 01	Средства из сопств.извора 04	Средства из осталих извора	Укупна средства (6+7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.01.21.				Пројектно планирање и набавка имовине				
	1101			Становање, урбанизам и просторно планирање				
		1101-0002		Програмска активност 0002- Спровођење урбанистичких и просторних планова				
			511	Зграде и грађевинско земљиште (Пројектно планирање)	1.000.000	0	0	1.000.000
			541	Земљиште	30.000.000	0	0	30.000.000
	0602			Опште услуге локалне самоуправе				
5.01.36.		0602-4001		Пројекат: Унапређење енергетске ефикасности зграде општинске управе				
			423	Услуге по уговору	0	0	0	0
			426	Материјал	0	0	0	0
			511	Зграде и грађевински објекти	7.000.000	0	0	7.000.000
			512	Машине и опема	0	0	0	0
	1502			Развој туризма				
5.01.37.		1502-5005		Пројекат: Уређење Гоча				
			511	Зграде и грађевински објекти	10.000.000	0	0	10.000.000
	1502			Развој туризма				
5.01.38.		1502-5002		Пројекат: Изградња Националног тренажног центра Врњачка Бања-базени				
			511	Зграде и грађевински објекти	1.300.000	0	0	1.300.000
	1502			Развој туризма				
5.01.39.		1502-5003		Пројекат: Изградња одбојкашког развојног центра				
			511	Зграде и грађевински објекти	0	0	0	0

	1502			Развој туризма				
5.01.40.		1502-4009		Пројекат: Дечије игралиште у централном парку Врњачке Бање				
			511	Зграде и грађевински објекти	2.500.000	0	0	2.500.000
	1101			Становање, урбанизам и просторно планирање				
5.01.41.		1101-5001		Пројекат: Уређење фасада				
			454	Субвенције приватним предузећима	0	0	0	0
	0602			Опште услуге локалне самоуправе				
5.01.42.		0602-5002		Пројекат: Видео надзор на јавним површинама и јавним објектима у Врњачкој Бањи				
			512	Машине и опрема	17.000.000	0	0	17.000.000
	0401			Заштита животне средине				
5.01.43.		0401-4002		Пројекат: Ревитализација споменика природе "ПАРКОВИ ВРЊАЧКЕ БАЊЕ" I фаза централни део парка				
			424	Специјализоване услуге	3.200.000	0	0	3.200.000
	0501			Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије				
5.01.44.		0501-5001		Пројекат: Унапређење енергетске ефикасности индивидуалних објеката				
			454	Субвенције приватним предузећима	4.000.000	0	0	4.000.000
	1301			Развој спорта и омладине				
5.01.45.		1301-5001		Пројекат: Завршетак Хале спортова "Владе Дивац"- уградња расхладних уређаја				
			511	Зграде и грађевински објекти	0	0	0	0
	0902			Социјална и дечја заштита				
5.01.46.		0902-5001		Пројекат: Достојанствен живот- допринос социјалној инклузији Рома				
			511	Зграде и грађевински објекти	0	0	0	0

	0602			Опште услуге локалне самоуправе				
5.01.47.		0602-5003		Пројекат: Успостављање јединственог управног места				
			426	Материјал	34.000	0	0	34.000
			511	Зграде и грађевински објекти	492.000	0	0	492.000
			512	Машине и опрема	492.000	0	0	492.000
	1301			Развој спорта и омладине				
5.01.48.		1301-5002		Пројекат: Радови на прилагођавању спортске хале Врњачка Бања за потребе особа са инвалидитетом				
			511	Зграде и грађевински објекти	2.255.000	0	0	2.255.000
5.05.				Установа Туристичка организација				
	1502			Развој туризма				
		1502-5004		Пројекат: Тунел-музеј испод Црквеног брда				
			511	Зграде и грађевински објекти	0	0	0	0
5.06.				Установа Спортски центар				
	1501			Локални економски развој				
		1501-5001		Пројекат: Фудбалски терен у Врњцима				
			511	Зграде и грађевински објекти	0	0	0	0
5.07.02.				Управљање добрима од општег интереса и добрима у општој употреби у јавној својини (део за јавну расвету)				
	1102			Комуналне делатности				
		1102-0001		Програмска активност 0001- Управљање/одржавање јавним осветљењем				
			425	Текуће поправке и одржавање	8.000.000	0	0	8.000.000
			511	Зграде и грађевински објекти	12.000.000	0	0	12.000.000
		1102-5001		Пројекат: Замена постојећих светиљки јавне расвете штедљивим "ЛЕД" светиљкама				

			513	Остале некретнине и опрема	5.000.000	0	0	5.000.000
5.07.03.				Управљање добрима од општег интереса и добрима у општој употреби у јавној својини (део за путеве и површине јавне намене)				
	1101			Становање, урбанизам и просторно планирање				
		1101-0003		Програмска активност 0003- Управљање грађевинским земљиштем				
			425	Текуће поправке и одржавање	80.000.000	0	0	80.000.000
			511	Зграде и грађевински објекти	4.000.000	100.000	0	4.100.000
5.07.05.				Саобраћај				
	0701			Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура				
		0701-0005		Програмска активност 0005- Унапређење безбедности саобраћаја				
			425	Текуће поправке и одржавање	4.000.000	0	0	4.000.000
			510*	Основна средства	0	2.875.000	0	35.113.000
Укупно:					192.273.000	2.975.000	0	227.486.000

Буџетом за 2023.г. планиране су сталне апропријације за финансирање отплате кредитног задужења које је у ранијим годинама узето за финансирање капиталних инвестиционих расхода, и то:

Отплате домаћих камата	1.800.000
Пратећи трошкови задуживања	300.000
Отплата главнице домаћим кредиторима	38.000.000

Укупно стање главнице кредита за дугорочне инвестиционе кредите према подацима из Одлуке о завршном рачуну буџета општине Врњачка Бања за 2021.г. који доспевају закључно са 2025.г. дато је у следећој рекапитулацији:

БАНКЕ	РСД
Комерцијална банка АД Београд 110-278/17 од 15.11.2017.г.	14.978.209,92
Комерцијална банка АД Београд 110-279/17 од 15.11.2017.г.	84.372.199,91
Уни кредит банка 110-281/17 од 16.11.2017.г.	12.882.246,67
Комерцијална банка АД Београд 110-168/18 од 05.06.2018.г.	35.080.275,02
Фонд за развој РС – Бањски парк	809.011,85
ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ - УКУПНО	147.312.931,52

Социјална заштита

Социјална давања у буџету за 2023.г. предвиђена су у висини од 109.950.000 динара. Планирана социјална давања су пре свега за помоћи преко Центра за социјални рад, помоћи по мишљењу интересорне комисије, помоћ најбољим ученицима, помоћ особама са сметњама у развоју, и помоћи у области борачко инвалидске заштите, помоћ у складу са одлуком о финансијској помоћи породици, као и помоћи у оквиру пројеката који се реализују преко Комесаријата за избеглице. Поред средстава која су напред наведена у области социјалне заштите планирана су финансијска средства за учешће у пројекту „Достојан живот- допринос побољшању социјалне инклузије Рома и осталих маргинализованих група кроз унапређене услове становања и мере социјалне интеграције у Врњачкој Бањи“ („Decent life - contribution to the social inclusion of Roma and other marginalized groups through improved housing and social integration measures in municipality of Vrnjačka Banja“) која у 2023.г. износе 3.050.000 динара. Средства за реализацију пројекта већим делом планирају да се обезбеде у виду гранта (бесповратних средстава), из средстава ЕУ (IPA 2018). Укупна оквирна вредност овог пројекта је 800.000 EUR. Укупна оквирна вредност учешћа Општине Врњачка Бања је око 16.000.000 динара. Планирани рок за реализацију пројекта је две године.

Предшколско образовање

Боравак у вртићу трећег детета финансира се из раздела Предшколске установе "Радост" у 2023.г. обзиром на промене у начину евидентирања сопствених прихода овог индиректног корисника које су се почеле примењивати од 01.01.2017.г.

У 2023.г. (као и у 2022.г.) приходи од родитеља по основу цене вртића исказиваће се на приходној страни буџета општине, те из ових разлога Предшколска установа "Радост" неће исказивати сопствене приходе. Ова промена условљена је променама правилника којим се уређује контни оквир, као и уплатни рачуни јавних прихода.

Локални акциони план за запошљавање

Планирана је реализација Локалног акционог плана за запошљавање у износу од 5.000.000 динара која обухвата расходе који су настали у 2022.г. као и нове расходе у 2023.г. у складу са реализацијом овог плана.

Развој пољопривреде

Средства за развој пољопривреде реализују се кроз подршку у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и у складу са Законом о пољопривредном земљишту укупан буџет за 2023.г. у овој области износи 7.400.000 динара.

Детаљни преглед планираних расхода саставни је део овог образложења.

Објашњења појединих економских класификација на којима су планирани расходи за 2023.г.:

Расходи за запослене

411 и 412 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) и Социјални доприноси на терет послодавца

На економској класификацији 411 планиране су плате, додаци и накнаде стално запослених, плате приправника, привремено запослених, плате по основу судских пресуда и др. На економској класификацији 412 планирани су социјални доприноси на терет послодавца (допринос за ПИО, допринос за здравствено осигурање и незапосленост).

413 - Накнаде у природи

Накнаде у природи - превоз запослених на посао и са посла - маркица, паркирање и др.

414 - Социјална давања запосленима

Социјална давања запосленима садрже конта за исплате накнада које иду на терет фондова (породиљско боловање, боловања преко 30 дана, инвалидност рада другог степена), отпремнине приликом одласка у пензију и помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице, помоћ у медицинском лечењу запосленог или чланова уже породице и др.).

415 - Накнаде трошкова за запослене

Накнаде трошкова за запослене на економској класификацији 415 (накнаде трошкова за одвојен живот од породице, накнаде трошкова за превоз на посао и са посла у готовини, накнаде трошкова за смештај изабраних, постављених и именованих лица и др.).

416 - Награде, бонуси и остали посебни расходи

Награде запосленима - јубиларне награде (зависно од броја година проведених на раду), награде за посебне резултате рада, накнаде члановима комисија.

417 - Одборнички додатак

Одборнички додатак на економској класификацији 417 исплаћује се у складу са одлукама Скупштине општине.

Коришћење услуга и роба

421 - Стални трошкови

Обухватају следеће трошкове:

- трошкове платног промета и банкарских услуга;
- трошкове услуга комуникација (фиксних и мобилних телефона, телефакса, интернета, услуге поште и доставе и слично);
- трошкове осигурања (имовине, као што су: зграде, возила и остала дугорочна имовина и осигурање запослених);
- трошкове закупа имовине и пословног простора;
- трошкове енергетских услуга (услуге за електричну енергију и услуге грејања);
- трошкове комуналних услуга (услуге водовода и канализације, услуге редовног одржавања, као што су: заштита имовине, чишћења, одвоз отпада и остале комуналне услуге, као што је накнада за коришћење градског грађевинског земљишта и слично).

422 - Трошкови путовања

Средства у оквиру ове апропријације економске класификације, обезбеђују се за финансирање трошкова службених путовања у земљи и иностранству, трошкове превоза, смештаја и дневница (исхране) на службеном путу, трошкове превоза у јавном саобраћају по службеном послу, транспортне трошкове службе и сл; у Војсци за трошкове наградног одсуства, накнаде за превоз код коришћења одсуства због приватних послова, одсуства за опоравак, одсуства ради обиласка породице по основу одвојеног живота због премештаја у друго место службовања и сл, ангажовање возила правних и физичких лица ван Војске. Такође, обезбеђују се средства за трошкове путовања ученика који учествују на републичким и међународним такмичењима и остали трошкови транспорта.

423 - Услуге по уговору

На овој економској класификацији опредељују се средстава за:

- административне услуге (услуге превођења, секретарске услуге, рачуноводствене услуге и остале административне услуге);
- услуге одржавања рачунара и израде одговарајућих софтвера;
- услуге образовања и усавршавања запослених;
- услуге информисања (штампање билтена, часописа или публикација, услуге информисања јавности и односа са јавношћу - услуге рекламирања, ангажовање продукцијских кућа за медијске услуге радија и телевизије);
- услуге ревизије, адвокатске услуге, правне услуге и остале стручне услуге;
- котизације за семинаре и стручна саветовања, издаци за стручне испите, објављивање тендера и информативних огласа;
- домаћинство и угоститељство (прање, чишћење, угоститељске услуге и репрезентација);
- ангажовање лица по уговору о делу (правно заступање пред домаћим и међународним судовима, вештачења и сл), систематски преглед запослених.

424 - Специјализоване услуге

Услуге за потребе реализације значајних пројеката из разних области, које нису стандардно класификоване у контном плану, а појединачно се различито (нестандардно) исказују код буџетских корисника.

У специјализоване услуге се класификују, и то:

- пољопривредне услуге (услуге заштите животиња и биља);
- услуге образовања, културе и спорта;
- медицинске услуге (здравствена заштита по уговору, здравствена заштита по конвенцији, услуге јавног здравства - инспекција и анализа, лабораторијске услуге и остале медицинске услуге);
- услуге одржавања аутопутева, националних паркова и природних површина;
- услуге очувања животне средине, услуге науке и геодетске услуге, као и остале специјализоване услуге.

Преко ове економске класификације реализују се програми опште туристичке пропаганде и манифестација, као и програми културе код корисника у чијој су ови програми у надлежности.

425 - Текуће поправке и одржавање

На овој економској класификацији обезбеђују се средства за поправке и одржавање зграда и опреме, намештаја, поправке електричне и електронске опреме, административне опреме, возног парка, остале опреме, као и поправке и одржавање пословног простора (зидарски, столарски, молерски, водоинсталатерски, електричарски и сл. радови); одржавање опреме за пољопривреду, опреме за

очување животне средине и науку, медицинске и лабораторијске опреме, опреме за образовање, спорт и културу, војску, јавну безбедност.

На овој економској класификацији исказују се и расходи за одржавање јавне расвете и путева исказаних код општинске стамбене агенције.

426 - Материјал

Под расходима материјала подразумевају се:

- административни материјал (канцеларијски материјал, заштитна или радна одећа и униформе); Средства исказана на овој економској класификацији, не могу се односити на средства потребна за расходе за радну одећу (одећа и ципеле) и службену одећу, осим у случајевима да је радна одећа прописана. Право на планирање средстава за расходе за радну униформу (одећа и ципеле), службену одећу, униформе и заштитна одела, у складу са Посебним колективним уговором.
- материјал за образовање и усавршавање запослених (гласила о прописима, стручна литература и сл);
- материјал за саобраћај (издаци за гориво, бензин, дизел гориво, мазиво и остали материјал за превозна средства);
- материјал за домаћинство (производи за чишћење, хигијенски производи);
- материјал за угоститељство (материјал за припремање хране и пиће);
- материјал за пољопривреду (храна за животиње, природна и вештачка ђубрива, семе, биљке и остали материјал за пољопривреду);
- материјал за очување животне средине (за метеоролошка мерења, за истраживање и развој, тестирање ваздуха, тестирање воде, тла и остали материјали за очување животне средине и науку);
- материјали за посебне намене (заставе, пломбе за печатање, резервни делови, алат и ситан инвентар).

Остали расходи

481 - Дотације невладиним организацијама

На овој економској класификацији исказују се дотације невладиним организацијама, и то:

- организацијама које пружају помоћ домаћинствима, дотације у натури, Црвеном крсту Србије;
- спортским и омладинским организацијама (спортским савезима);
- верским заједницама;
- осталим удружењима грађана и политичким странкама.

484 - Накнаде штете за повреде или штету нанету услед елементарних непогода или других природних узрока

Средства ове апропријације намењена послове за отклањање последица од елементарних непогода и ванредних ситуација.

Издаци за нефинансијску имовину

511, 512, 513 и 515 - Зграде и грађевински објекти, Машине и опрема, Остале некретнине и опрема, Нематеријална имовина

511 - средства у оквиру ове апропријације обезбеђују се за: куповину зграда и објеката, изградњу зграда и објеката, капитално одржавање зграда и објеката и пројектно планирање (процена изводљивости, израда идејних пројеката и пројектне документације);

512 - саобраћајна опрема (најчешће за аутомобиле, комбије, теренска возила, камионе, тракторе, чамце, бродове хеликоптере, авионе и сл.); административна опрема (намештај и уградна опрема, рачунарска опрема, мреже за рачунарско повезивање, телефонске централе са припадајућим инсталацијама и апаратима, телефони, мобилни телефони, електронска опрема, опрема за домаћинство - уређаји за ресторане и кафе бифее, опрема за образовање и културу, медицинска опрема и опрема за војску и јавну безбедност; књиге у библиотеци, уметничка дела, природне реткости и сл);

513 - 515 - остала основна средства (компјутерски софтвери, уметничка дела, природне реткости, култивисана имовина - стока, вишегодишњи засади, издаци за патенте и технологију, техничку документацију, лиценце, концесије, заштитни знак, индустријска заштитна права, занатска и слична права, остала заштићена права и интелектуална својина, права коришћења имовине у туђем власништву, прикључак на телефонске линије и остала нематеријална права).

Набавка финансијске имовине

621 - Набавка домаће финансијске имовине

На овој економској класификацији исказује се набавка домаћих хартија од вредности, изузев акција, кредити осталим нивоима власти, кредити финансијским институцијама, кредити физичким лицима и домаћинствима, кредити домаћим нефинансијским приватним предузећима, набавка домаћих акција и

осталог капитала (учешће капитала у домаћим нефинансијским јавним предузећима и институцијама, учешће капитала у домаћим нефинансијским приватним предузећима и учешће капитала у домаћим пословним банкама).

7 ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА ПО КОРИСНИЦИМА БУЏЕТА

У буџетској процедури орган управе надлежан за послове финансија разматра предлоге финансијских планова корисника буџетских средстава садржане у предлозима њихових финансијских планова, који су у складу са Законом о буџетском систему исказани на програмски начин.

Индириктни корисници буџетских средстава доставили су своје предлоге финансијских планова на прописаним обрасцима али нису доставили посебна образложења која би требало бити презентована на овом месту. Скупштина општине имаће прилике да разматра програме рада ових корисника буџета приликом њиховог усвајања у форми која ће омогућити заинтересованим странама да се детаљно упознају са планираним активностима које се финансирају у оквиру одобрених средстава.

8 ПАРАМЕТРИ ПРОГРАМСКОГ ДЕЛА БУЏЕТА

Програмски буџет, као један од механизма за спровођење реформе управљања јавним финансијама, омогућава боље управљање учинком јавне управе, већу одговорност корисника буџета, успостављање снажнијих веза између годишњег буџета, утврђивања приоритетних расхода и издатака и спровођења јавних политика, као и већу транспарентност потрошње.

Да би се омогућило спровођење анализе потрошње јавних средстава и постигнутих ефеката, у случајевима када се исти пројекат финансира средствима централне власти и средствима ЈЛС, пројекат јединице локалне власти се утврђује у складу са одговарајућим пројектом у буџету Републике Србије у погледу назива и шифре пројекта. У овом случају неопходна је координација централног нивоа власти и јединице локалне самоуправе у циљу обезбеђивања једнообразне шифре и назива пројекта.

У програмском буџету акценат је на учинку активности финансираних из буџета. Информације о учинку користе се за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, као и квалитета јавних услуга. Програмски буџет се израђује у складу са средњорочним плановима корисника и другим стратешким документима који се односе на њихов делокруг.

Као инструмент праћења остварења циљева корисника буџета употребљавају се показатељи учинка. Примена показатеља учинка и података који се на тај начин обезбеђују важни су из више разлога. Као прво, подаци о планираном и оствареном учинку у претходној фискалној години корисни су када се доносе одлуке о опредељивању буџетских средстава за наредну годину, иако висина тих износа не зависи директно од остварених резултата. Као друго, утврђивање циљних и остварених вредности које се мере показатељима учинка на полугодишњем нивоу доприноси бољем управљању финансијама током текуће фискалне године. Као треће, поређење утврђених циљних вредности и остварених резултата пружа кључне повратне информације за руководиоце органа програма, програмских активности и пројеката о томе које се активности спроводе у складу са постављеним циљевима, а у којим областима је потребно унапредити начин спровођења активности у циљу веће ефикасности или ефективности.

За примену показатеља учинка потребно је утврдити: базну (постојећу) вредност и базну годину, циљне вредности за три године, као и извор верификације остварених вредности. Циљне вредности треба да буду реалне и остварљиве, али и такве да њихово остварење истовремено представља и одређени изазов. Одређују се на основу постојећег стања (базне вредности) и реалне процене онога што се може остварити у одређеном периоду утрошком опредељеног износа.

Праћење спровођења програма је пословни процес у надлежности корисника буџета у ком се прикупљају, обједињују, анализирају и евидентирају релевантне информације о томе како се програми, односно програмске активности и пројекти као компоненте програма, спроводе у односу на очекиване резултате.

Подаци прикупљени кроз праћење и извештавања о учинку програма служе као примаран али истовремено и ограничен извор информација за ex-post анализу ефеката (делотворности) јавне политике. Ефективност се односи на исходе и утицаје остварене током дужег временског периода и најчешће се утврђује у оквиру формалног поступка вредновања јавних политика, односно појединих мера јавних политика.

Програмски буџет омогућава да се ускладе средњорочно планирање и алоцирање буџетских средстава и боље управља спровођењем јавних политика. Јавне политике се одсликавају у програмском

буџету јер се трошкови директно везују за спровођење програма, програмских активности и пројеката којим се остварују јавне политике. Поред тога програмски буџет, који укључује циљеве и показатеље учинка, омогућава праћење резултата спровођења јавне политике.

Програмским буџетом реализују се циљеви који су постављени Стратегијом одрживог развоја општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г. („Службени лист општине Врњачка Бања“ бр. 6/13 и 2/15) и законске обавезе које има локална самоуправа, по програмима и они су саставни део Одлуке о буџету Општине Врњачка Бања за 2023.г., и то:

Програм 1

Назив: СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Шифра: 1101

Сектор: Урбанизам и просторно планирање

Сврха: Планирање, уређење и коришћење простора у локалној заједници засновано на начелима одрживог развоја, равномерног територијалног развоја и рационалног коришћења земљишта; Подстицање одрживог развоја становања кроз унапређење услова становања грађана и очување и унапређење вредности стамбеног фонда

Опис програма: Општинска јавна агенција реализује обавезе ЈЛС утврђене Законом о локалној самоуправи, Законом о јавној својини као и Законом о јавним агенцијама

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о јавној својини, Закон о јавним агенцијама

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа – Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност 1101-0002

Спровођење урбанистичких и просторних планова,

-Општинска јавна агенција, Бранислав Бежановић, директор, за програмску активност 1101-0003

Управљање грађевинским земљиштем

Општи циљ: 2.3. Унапређење саобраћајне инфраструктуре у Општини

Индикатор исхода:

-Дужина коловоза који је одржаван

Извор верификације: Извештај о раду Општинске јавне агенције

Општи циљ: 5.4. Унапређење организационе структуре локалних институција

Посебан циљ: 5.4.1. Ефикасно администрирање захтева за издавање грађевинске дозволе

Индикатор исхода: Процент издатих грађевинских дозвола, решења о одобрењу извођења радова и употребних дозвола у односу на број поднетих захтева

РОБ индикатор: Процент решених захтева за издавање решења и дозвола поднетих од стране грађанки у укупном броју издатих решења и дозвола

РОБ индикатор: Процент решених захтева за издавање решења и дозвола од стране грађана у укупном броју издатих решења и дозвола

Извор верификације: Извештај о раду Општинске управе- Одсека за урбанизам

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 2

Назив: КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Шифра: 1102

Сектор: Урбанизам и просторно планирање

Сврха: Пружање комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица уз обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета; одрживо снабдевање корисника топлотном енергијом; редовно, сигурно и одрживо снабдевање водом за пиће становника, уређивање начина коришћења и управљања изворима, јавним бунарима и чесмама

Опис програма: Општинска стамбена агенција реализује законом утврђене обавезе ЈЛС у области одржавања, адаптације и унапређења објеката и инсталација јавног осветљења којима се осветљавају саобраћајне и друге површине јавне намене.

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о комуналним делатностима

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа – Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност 1102-0001
Управљање/одржавање јавним осветљењем и програмску активност 1102-0003 Одржавање чистоће на површинама јавне намене,
-Општинска јавна агенција, Бранислав Бежановић, директор, за програмску активност 1102-0001
Управљање/одржавање јавним осветљењем

Општи циљ: 2.5. Максимална могућа покривеност корисника и територије услугама комуналне делатности

Индикатор исхода: Број замењених сијаличних места у укупном броју пријављених кварова

РОБ индикатор: Укупан број интервенција по поднетим иницијативама грађана за замену светилки када престану да раде

РОБ индикатор: Укупан број интервенција по поднетим иницијативама грађанки за замену светилки када престану да раде

Извор верификације: Годишњи извештај о раду Општинске стамбене агенције

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 1102-001 Пројекат: Замена постојећих светилки јавне расвете штедљивим „ЛЕД“ светилкама

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска јавна агенција, Бранислав Бежановић, директор,

Општи циљ: 6.9. Стварање повољних услова за рационално коришћење необновљивих извора енергије

Посебан циљ: 6.9.2. Реализација економски и енергетски оправданих пројеката

Индикатор исхода: Умањени рачуни за утрошак електричне енергије за осветљење јавних објеката

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Програм 3

Назив: ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Шифра: 1501

Сектор: Економска и развојна политика

Сврха: Обезбеђивање стимулативног оквира за пословање и адекватног привредног амбијента за привлачење инвестиција

Опис програма: Реализацијом овог програма, Општина у сарадњи са Националном службом за запошљавање-филијала Врњачка Бања, финансира програм стручног оспособљавања приправника-волонтера без искуства који се воде у евиденцији НЗС, кроз њихово ангажовање код послодаваца на територији Општине Врњачка Бања.

Правни основ: Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Локални акциони план за запошљавање.

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа – Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност 1501-0002
Мере активне политике запошљавања,

Општи циљ: 1.8. Унапређење услова за развој малих и средњих предузећа и радњи

Индикатор исхода: Смањење броја незапослених на евиденцији НЗС

РОБ индикатор: Смањење броја незапослених жена на евиденцији НЗС

РОБ индикатор: Смањење броја незапослених мушкараца на евиденцији НЗС
Извор верификације: Статистика НЗС

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 1501-5001 Пројекат: Фудбалски терен у Врњцима фаза 2

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Установа Спортски центар, Душан Радовић, директор

Циљ пројекта: Повећање броја фудбалских екипа које долазе на припреме у Врњачку Бању

Индикатор исхода: Завршена фаза 2

Извор верификације: Извештај надзорног органа

Програм 4

Назив: РАЗВОЈ ТУРИЗМА

Шифра: 1502

Сектор: Економска и развојна политика

Сврха: Унапређење туристичке понуде у општини

Опис програма: Програм „Развој туризма“ доприноси побољшању туристичке понуде Врњачке Бање, као туристичке дестинације прве категорије у Србији, кроз финансирање активности које реализује Установа Туристичка организација.

Правни основ: Закон о локалној самоуправи

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Туристичка организација, Иван Трифуновић, директор, за програмске активности 1502-0001 Управљање развојем туризма и 1502-0002 Промоција туристичке понуде.

Општи циљ: 1.4. Унапређење услова за развој туризма

Посебан циљ: 1.4.1. Подизање нивоа туристичке понуде

Индикатор исхода: Број одржаних туристичких манифестација

РОБ индикатор: Број жена учесница различитих туристичких манифестација

РОБ индикатор: Број мушкараца учесника различитих туристичких манифестација

Извор верификације: Извештај о раду Установе Туристичка организација

Посебан циљ: 1.4.6. Повећање препознатљивости туристичке понуде општине на циљаним тржиштима

Индикатор исхода: Број сајмова на којима је учествовала Установа Туристичка организација

Извор верификације: Извештај о раду Установе Туристичка организација

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 1502-5001 Пројекат: Уређење Гоча

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 1.4. Унапређење услова за развој туризма

Посебан циљ: 1.4.1. Подизање нивоа туристичке понуде
Индикатор исхода: Завршено уређење Гоча
Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Шифра и назив пројекта: 1502-5002 Пројекат: Изградња националног тренажног центра Врњачка Бања-базени (пренете обавезе из 2017.г.)

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 4.8. Унапређење услова за развој спорта

Индикатор исхода: Изграђен национални тренажни центар Врњачка Бања-базени (исплаћене обавезе)

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Шифра и назив пројекта: 1502-4009 Пројекат: Дечије игралиште у централном парку Врњачке Бање

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 1.4. Унапређење услова за развој туризма

Посебан циљ: 1.4.1. Подизање нивоа туристичке понуде

Индикатор исхода: Изграђено дечије игралиште у централном парку Врњачке Бање

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Шифра и назив пројекта: 1502-5004 Пројекат: Тунел-музеј испод Црквеног брда

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Туристичка организација, Иван Трифуновић, директор

Циљ пројекта: Уређење тунела испод Црквеног брда и стављање истог у функцију музеја

Индикатор исхода: Повећање броја посетилаца

Извор верификације: Извештај надзорног органа

Шифра и назив пројекта: 1502-5005 Пројекат: Летњиковцац

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Туристичка организација, Иван Трифуновић, директор

Општи циљ: 1.4. Унапређење услова за развој туризма

Циљ пројекта: Уређење летњиковца на Црквеном брду

Индикатор исхода: Повећање броја посетилаца

Извор верификације: Извештај надзорног органа

Програм 5

Назив: РАЗВОЈ ПОЉОПРИВРЕДЕ

Шифра: 0101

Сектор: Пољопривреда и рурални развој

Сврха: Унапређење пољопривредне производње у општини

Опис програма: Реализацијом овог програма, Општина Врњачка Бања доприноси унапређењу пољопривредне производње у развијеном руралном подручју а све у складу са Стратегијом пољопривреде руралног развоја Општине Врњачка Бања 2014-2024.године.

Правни основ: Закон о пољопривредном земљишту, Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност 0101-0001

Подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници и програмску активности 0101-0002

Мере подршке руралном развоју.

Општи циљ: 1.5. Унапређење услова за развој пољопривреде

Посебан циљ: 1.5.1. Спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја на подручју општине

Индикатор исхода: Број додељених субвенција у односу на укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава

РОБ индикатор: Удео жена носилаца пољопривредних газдинстава, које су реализовале инвестицију средствима Општине, у односу на укупан број газдинстава која су реализовала инвестицију средствима Општине

РОБ индикатор: Удео мушкараца носилаца пољопривредних газдинстава, које су реализовале инвестицију средствима Општине, у односу на укупан број газдинстава која су реализовала инвестицију средствима Општине

Извор верификације: Извештај о реализацији Годишњег програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја у општини Врњачка Бања

Посебан циљ: 1.5.4. Одрживи развој села и побољшање квалитета живота на селу

Индикатор исхода:

-дужина рехабилитованих атарских путева

Извор верификације: Извештај о реализацији Годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији општине Врњачка Бања

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 6

Назив: ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Шифра: 0401

Сектор: Заштита животне средине

Сврха: Обезбеђивање услова за одрживи развој локалне заједнице одговорним односом према животној средини; ефикасно и одрживо управљање отпадним водама; одрживо управљање отпадом

Опис програма: Овим програмом реализују се обавезе ЈЛС утврђене чланом 20 став 1 тачка 11) Закона о локалној самоуправи, а које се односе на заштиту животне средине

Правни основ: Закон о заштити животне средине

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмске активности 0401-0001

Управљање заштитом животне средине и 0401-0005 Управљање комуналним отпадом.

Општи циљ: 6.6. Подизање нивоа свести становника о значају очувања животне средине

Индикатор исхода: Број учесника на одржаним едукативним семинарима и округлим столовима из домена заштите животне средине

РОБ индикатор: Број учесника жена на одржаним едукативним семинарима и округлим столовима из домена заштите животне средине

РОБ индикатор: Број учесника мушкараца на одржаним едукативним семинарима и округлим столовима из домена заштите животне средине

Извор верификације: Годишњи извештаји о реализацији Програма заштите животне средине

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 7

Назив: ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Шифра: 0701

Сектор: Саобраћај и саобраћајна инфраструктура

Сврха: Унапређење организације саобраћаја и унапређење саобраћајне инфраструктуре у локалној самоуправи

Опис програма: Реализацијом Програма коришћења средстава за финансирање унапређења безбедности саобраћаја на путевима територије општине Врњачка Бања, Општина Врњачка Бања доприноси повећању безбедности свих учесника у саобраћају

Правни основ: Закон о безбедности саобраћаја на путевима

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска јавна агенција, Бранислав Бежановић, директор, за програмске активности 0701-0005
Унапређење безбедности саобраћаја

Општи циљ: 2.4. Повећање безбедности учесника у саобраћају и смањење броја саобраћајних незгода

Индикатор исхода: Број организованих едукација/број набављених публикација о познавању саобраћајних прописа

РОБ индикатор: Број девојчица и обухваћених едукацијама о познавању саобраћајних прописа

РОБ индикатор: Број дечака обухваћених едукацијама о познавању саобраћајних прописа

РОБ индикатор: Број жена обухваћених едукацијама о познавању саобраћајних прописа

РОБ индикатор: Број жена обухваћених едукацијама о познавању саобраћајних прописа

Индикатор исхода: Дужина коловоза на којој је постављена нова или замењена постојећа вертикална и хоризонтална сигнализација

Извор верификације: Годишњи извештаји о реализацији Програма коришћења средстава за финансирање унапређења безбедности саобраћаја на путевима територије општине Врњачка Бања

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 8

Назив: ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

Шифра: 2002

Сектор: Образовање

Сврха: Омогућавање обухвата предшколске деце у вртићима

Опис програма: Предшколска установа реализује законом утврђене обавезе ЈЛС у области дечје заштите члан 20 став 1 тачка 1б) Закона о локалној самоуправи. Поред ових законских обавеза, установа реализује и циљеве утврђене Стратегијом одрживог развоја општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., у оквиру стратешког приоритета 3 Развијени и очувани људски ресурси.

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о основама система образовања и васпитања, Закон о предшколском васпитању и образовању

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Предшколска установа „Радост“, Драгана Хаџи Ристић, директор, за програмску активност 2002-0001
Функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања.

Циљ: 3.1. Брига о деци, младима и породици

Индикатор исхода:

-већи број деце обухваћене предшколским образовањем у установи у односу на број деце рођене на територији општине Врњачка Бања, са посебним освртом на број дечака/девојчица (база података је јун 2014.године и износи 702 уписане деце у односу на број 1591 рођене деце на територији Општине Врњачка Бања- обухват је 44,12% деце предшколског узраста. Мериће се у односу на јун 2020.г.)

-смањење броја деце на листи чекања

Циљ: 4.1. Унапређење предшколског васпитања

Индикатор исхода: Број стручних едукација које похађају запослени у ПУ „Радост“

РОБ индикатор: Број васпитачица које похађају стручне едукације ради увођења иновативних и креативних активности у односу на укупан број запослених у ПУ Радост

РОБ индикатор: Број васпитача који похађају стручне едукације ради увођења иновативних и креативних активности у односу на укупан број запослених у ПУ Радост

Извор верификације: Годишњи извештаји о раду предшколске установе

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 9

Назив: ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

Шифра: 2003

Сектор: Образовање

Сврха: Доступност основног образовања свој деци са територије општине у складу са прописаним стандардима

Опис програма: Основне школе обављају активности које су дефинисане Законом о основама система образовања и другим актима које доноси надлежно министарство за послове образовања. У делу спровођења Стратегије одрживог развоја Општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г. планирају се активности које ће допринети реализацији општих и посебних циљева у оквиру стратешког приоритета 4 – Образовање, култура и спорт

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о основама система образовања и васпитања

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-ОШ „Попински борци“ Врњачка Бања, Славица Живковић, директор

-ОШ „Младост“ Врњци, Игор Дрманац, директор

-ОШ „Бане Миленковић“ Ново Село, Снежана Шпировић, директор

-ОШ „Бранко Радичевић“ Вранеша, Срећко Ваљар, директор,

за програмску активност 2003-0001 Реализација делатности основног образовања

Општи циљ: 4.2. Унапређење основног образовања

Индикатор исхода: Број реализованих семинара и стручних скупова за наставнике/наставнице

РОБ индикатор: Број наставница учесника семинара и стручних скупова

РОБ индикатор: Број наставника учесника семинара и стручних скупова

Извор верификације: Годишњи извештаји о реализацији програма рада и финансијских планова школа.

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 10

Назив: СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

Шифра: 2004

Сектор: Образовање

Сврха: Доступност средњег образовања у складу са прописаним стандардима и потребама за образовним профилима који одговарају циљевима развоја општине и привреде

Опис програма: Средње школе обављају активности које су дефинисане Законом о основама система образовања и другим актима које доноси Министарство надлежно за послове образовања. У делу спровођења Стратегије одрживог развоја Општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., планирају се активности које ће допринети реализацији општих и посебних циљева у оквиру стратешког приоритета 4 – Образовање, култура и спорт

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о основама система образовања и васпитања

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Гимназија Врњачка Бања, Дојна Стодић, директор,
-Угоститељско туристичка школа Врњачка Бања, Јелена Чеперковић, директор,
за програмску активност 2004-0001 Реализација делатности средњег образовања.

Општи циљ: 4.6. Усклађивање образовања са потребама тржишта
Индикатор исхода: Број реализованих семинара и стручних скупова за професоре/професорке
РОБ индикатор: Број професора учесника семинара и стручних скупова
РОБ индикатор: Број професорки учесника семинара и стручних скупова
Извор верификације: Годишњи извештаји о реализацији програма рада и финансијских планова средњих школа.

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи **г) висок**

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 11

Назив: СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА

Шифра: 0902

Сектор: Социјална заштита

Сврха: Обезбеђивање свеобухватне социјалне заштите и помоћи најугроженијем становништву општине

Опис програма: Програм се бави реализацијом пружања услуга грађанима у оквирима Закона о социјалној заштити, Закона о финансијској помоћи породици, Закона о црвеном крсту.

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о социјалној заштити, Закон о финансијској помоћи породици, Закон о црвеном крсту

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа – Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмске активност:

0902-0001 Једнократне помоћи и други облици помоћи

0902-0019 Подршка деци и породици са децом

0902-0020 Подршка рађању и родитељству

0902-0021 Подршка особама са инвалидитетом

-Црвени крст Врњачка Бања, секретар, за програмску активност 0902-0018 Подршка реализацији програма Црвеног крста

-Центар за социјални рад Врњачка Бања, Сандра Миодраговић, директор, за програмску активност 0902-0001 Једнократне помоћи и други облици помоћи

Општи циљ: 3.7. Унапређење социјалне и децја заштите

Посебан циљ: 3.7.3. Унапређење положаја грађана који припадају угроженим групама обезбеђивањем мера материјалне подршке

Индикатор исхода: Број корисника социјалне помоћи

РОБ индикатор: Број корисника мушкараца једнократне материјалне помоћи у укупном броју корисника

РОБ индикатор: Број корисника жена једнократне материјалне помоћи у укупном броју корисника

Извор верификације: Годишњи извештај о раду Центра за социјални рад

Индикатор исхода: Број акција на прикупљању различитих врста помоћи укључујући и акције добровољног давања крви

РОБ индикатор: Број жена добровољних даваоца крви

РОБ индикатор: Број мушкараца добровољних даваоца крви

Извор верификације: Годишњи извештај о раду Црвеног крста

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) **с**редњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 0902-4001 Пројекат: Локална интервенција за друштвену инклузију Рома у општини Врњачка Бања

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: Подршка Ромима и Ромкињама у подстандардним насељима у спречавању ширења вируса COVID 19

Индикатор исхода: 11 Ромских породица (51 члан) са бољим приступом здравственој и санитарној заштити

Извор верификације: Извештај о реализацији пројекта

Шифра и назив пројекта: 0902-5001 Пројекат: „Достојанствен живот- допринос социјалној инклузији Рома и других маргинализованих група кроз унапређење становања и мера социјалне интеграције у општини Врњачка Бања“

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Бобан Ђуровић, председник општине

Општи циљ: Допринос интеграцији социјално искључених/маргинализованих група у Србији, са фокусом на ромске заједнице кроз мере социјалне инклузије које подржавају најугроженије становнике општине Врњачка Бања

Индикатор исхода: Побољшани животни услови Рома, жена жртава породичног насиља и других социјално оснажених породица и обезбеђен независни смештај уз подршку деци и младима који излазе из хранитељског, сродничког или стамбеног збрињавања; повећана спремност за самостални живот и социјална инклузија кроз активности које доносе приход, тренинге и обуке; приступ социјалној заштити, здрављу и укључивање деце и младих у образовни систем.

Извор верификације: Коначни извештај о реализацији објављен на страници пројекта на званичној интернет презентацији ЈЛС

Програм 12

Назив: ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Шифра: 1801

Сектор: Здравствена заштита

Сврха: Доступност примарне здравствене заштите у складу са националним стандардима и обезбеђивање и спровођење активности у области деловања јавног здравља

Опис програма: Програм се бави реализацијом пружања услуга из области примарне здравствене заштите у оквирима Закона о здравственој заштити. У делу спровођења Стратегије одрживог развоја општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., планирају се активности које ће допринети реализацији општих и посебних циљева у оквиру стратешког приоритета 3 – Развијени и очувани људски ресурси

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о здравственој заштити

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе,

Општи циљ: 3.8. Унапређење здравства

Посебан циљ: 3.8.1. Унапређење доступности и правичности примарне здравствене заштите

РОБ индикатор: Број извршених прегледа и анализа код жена

РОБ индикатор: Број извршених прегледа и анализа код мушкараца

Извор верификације: Годишњи извештаји о реализацији програма рада и финансијских планова Дома здравља „Др Никола Цамић“

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 13

Назив: РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

Шифра: 1201

Сектор: Култура, комуникације и медији

Сврха: Очување, унапређење и представљање културног-историјског наслеђа, културне разноврсности, продукције и стваралаштва у локалној заједници; остваривање права грађана на информисање и унапређење јавног информисања

Опис програма: Установа Културни центар и Установа Библиотека „Др Душан Радић“ реализују законом утврђене обавезе ЈЛС у области културе члан 20 став 1 тачка 16) Закона о локалној самоуправи. Поред ових законских обавеза, установе реализују и циљеве утврђене Стратегијом одрживог развоја Општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., у оквиру стратешког приоритета 4 Образовање, култура и спорт

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о култури

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Председник општине и Општинско веће, Бобан Ђуровић, председник општине, за програмску активност 1201-0004 Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања,

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност, за програмске активности 1201-0002 Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва и 1201-0003 Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа,

-Културни центар, Саша Миленковић, директор, за програмску активност 1201-0001 Функционисање локалних установа културе,

-Библиотека „Др Душан Радић“, Дејан Лучић, директор, за програмску активност 1201-0001 Функционисање локалних установа културе.

Општи циљ: 4.7. Подизање културног нивоа заједнице

Посебан циљ: 4.4.4. Повећање интересовања грађана за развој културе

Индикатор исхода:

-Укупан број посетилаца на свим културним догађајима који су одржани

-Број садржаја у култури који шире свест о родној равноправности

Извор верификације: Годишњи извештаји о Установе Културни центар

Општи циљ: 4.7. Подизање културног нивоа заједнице

Посебан циљ: 4.4.4. Повећање интересовања грађана за развој културе

Индикатор исхода:

-Број набављених монографских и серијских публикација (1.600 монографских и 10 серијских публикација);

РОБ индикатор:

-Број уписаних чланова жена

-Број уписаних чланова мушкараца

-Број уписаних чланова дечака

-Број уписаних чланова девојчица

-Број жена корисника библиотекарских услуга и активности

-Број мушкараца корисника библиотекарских услуга и активности

Извор верификације: Годишњи извештаји о Установе Библиотека „Др Душан Радић“

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 14

Назив: РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ

Шифра: 1301

Сектор: Спорт и омладина

Сврха: Обезбеђивање приступа спорту и подршка пројектима везаним за развој спорта; обезбеђивање услова за развој и спровођење омладинске политике

Опис програма: Програмом развоја спорта и омладине у врњачкој Бањи се финансирају делатности везане за спортске објекте у Врњачкој Бањи, њихово уређење, опремање, адаптација и реконструкција, као и редовно одржавање и изградња, промоција и подстицање бављења спортом, организација спортских манифестација, спортских кампова, суорганизација културно забавних догађаја на спортским објектима и доступност спортских објеката за крајње кориснике. Програмске активности, које се односе на спортске објекте, спроводи Установа Спортски центар. У овом смислу, ова Установа даје допринос и остварењу стратешког циља утврђеног Стратегијом одрживог развоја Општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., у оквиру стратешког приоритета 4 Образовање, култура и спорт

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, закон о спорту

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Скупштина општине, Иван Радовић, председник скупштине, за програмску активност 1301-0005 Спровођење омладинске политике,

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмске активности 1301-0001 Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима и 1301-0002 Подршка предшколском и школском спорту,

-Установа Спортски центар, Душан Радовић, директор, за програмску активност 1301-0004 Функционисање локалних спортских установа

Општи циљ: 4.8. Унапређење услова за развијање спорта

Индикатор исхода:

-Број жена корисница спортских објеката или број женских клубова корисника спортских објеката

-Број мушкараца корисника спортских објеката или број мушких клубова корисника спортских објеката

Извор верификације: Годишњи извештаји о Установе Спортски центар

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) **В**исок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 1301-5002 Пројекат: Радови на прилагођавању спортске хале Врњачка Бања за потребе особа са инвалидитетом

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

- Бобан Ђуровић, председник општине

Циљ пројекта: Олакшавање приступа особама са инвалидитетом спорским садржајима који се одвијају у спортској хали у Врњачкој Бањи

Индикатор исхода: Извршено прилагођавање спортске хале Врњачка Бања за потребе особа са инвалидитетом

Извор верификације: Извештај о реализацији пројекта

Програм 15

Назив: ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Шифра: 0602

Сектор: Опште услуге јавне управе

Сврха: Обезбеђивање услуга јавне управе и остваривање и заштита права грађана и јавног интереса; одрживо управљање финансијама и администрирање изворних прихода локалне самоуправе; сервисирање обавеза које проистичу из задуживања за финансирање буџета и управљање јавним дугом; пружање ефикасне интервенције, ублажавање последица и обезбеђење снабдевености и стабилности на тржишту у случају ванредних ситуација

Опис програма: Програм се бави реализацијом пружања услуга грађанима и извршавање функција утврђених Законом о локалној самоуправи у делу који спроводе: Општинско правобранилаштво, Општинска управа и месне заједнице. У делу спровођења Стратегије одрживог развоја општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., планирају се активности које ће допринети реализацији општих и посебних циљева у оквиру стратешког приоритета 5 - Унапређење локалних институција

Правни основ: Закон о локалној самоуправи

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинско правобранилаштво – Славица Станковић, општински правобранилац, за програмску активност

0602-0004 Општинско правобранилаштво,

-Општинска управа – Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмске активности:

0602-0001 Функционисање локалне самоуправе

0602-0003 Сервисирање јавног дуга

0602-0007 Функционисање националних савета националних мањина

0602-0009 Текућа буџетска резерва

0602-0010 Стална буџетска резерва

0602-0014 Управљање у ванредним ситуацијама

-Месна заједница Врњачка Бања, Бојан Новоселац, председник савета,

-Месна заједница Ново Село, Никола Радуловић, председник савета,

-Месна заједница Грачац, Горан Ђуровић, председник савета,

-Месна заједница Вранеша, Иван Терзић, председник савета,

-Месна заједница Вукушица, Милан Ердоглија, председник савета,

-Месна заједница Врњци, Јелена Срејић, председница савета,

-Месна заједница Руђинци, Драган Лазић, председник савета,

-Месна заједница Подунавци, Сандра Боровић, председник савета,

-Месна заједница Штулац, Саша Стојановић, председник савета,

-Месна заједница Рсавци, Ђорђе Ђукић, председник савета,

-Месна заједница Станишинци, Филип Думановић, председник савета,

-Месна заједница Отроци, Радован Вукомановић, председник савета,

за програмску активност 0602-0002 Функционисање месних заједница.

Општи циљ: 5.2. Унапређење људских ресурса

Индикатор исхода:

-Број жена запослених у Општинској управи, које су учествовале на семинарима и обукама у организацији Националне Академије за јавну управу

-Број мушкараца запослених у Општинској управи, које су учествовале на семинарима и обукама у организацији Националне Академије за јавну управу

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 0602-5001 Пројекат: Унапређење енергетске ефикасности зграде општинске управе

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 5.2. Унапређење просторних капацитета локалних институција

Посебан циљ: 5.2.1. Реконструкција зграде Општинске управе

Индикатор исхода: Завршено унапређење енергетске ефикасности зграде општинске управе

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Шифра и назив пројекта: 0602-5002 Пројекат: Видео надзор на јавним површинама и јавним објектима у Врњачкој Бањи

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: Повећање безбедности грађана и посетилаца Врњачке Бање

Индикатор исхода: Почетак функционисања видео надзора на јавним површинама и јавним објектима у Врњачкој Бањи

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Шифра и назив пројекта: 0602-5003 Пројекат: Успостављање јединственог управног места
Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начел-ник Општинске управе

Циљ пројекта: Омогућавање правним и физичким лицима (странкама) да остваре своја права брзо, ефективно, ефикасно и јефтино, односно да се Општинска управа тако организује да са странкама комуницира на што једноставнији начин на једном физичком или дигиталном месту, док се остали управни поступци одвијају у позадини, из разлога јер је велики број процедура стандардизован, у смислу да је за решавање неког предмета потребна иста документација

Индикатор исхода:

-Број израђених и усвојених одлука, процедура, протокола (најмање 1 израђена и усвојена одлука, процедура и протокол);

-Број запослених који је успешно завршио обуку (најмање 8 запослених)

Извор верификације: Коначни извештај о реализацији објављен на страници пројекта на званичној интернет презентацији ЈЛС

Програм 16

Назив: ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Шифра: 2101

Сектор: Политички систем

Сврха: Обављање основних функција изборних органа локалне самоуправе

Опис програма: Програм се бави реализацијом пружања услуга грађанима и извршавање функција утврђених Законом о локалној самоуправи у делу који спроводе: Скупштина општине и Председник општине и Општинско веће.

Правни основ: Закон о локалној самоуправи

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Скупштина општине Врњачка Бања – Иван Радовић, председник скупштине, за програмску активност 2101-0001 Функционисање скупштине

-Председник општине и Општинско веће – Бобан Ђуровић, председник општине, за програмску активност 2101-0002 Функционисање извршних органа

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност 2101-0001 Функционисање скупштине.

Општи циљ: Ефикасно и ефективно функционисање органа политичког система локалне самоуправе

Индикатор исхода:

-Број седница Скупштине општине

-Број седница Општинског већа

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 17

Назив: ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

Шифра: 0501

Сектор: Енергетика

Сврха: Одрживи енергетски развој локалне самоуправе кроз подстицање унапређења енергетске ефикасности, побољшање енергетске инфраструктуре и ширу употребу обновљивих извора енергије

Опис програма: Овим програмом се реализују обавезе ЈЛС у складу са законским прописима којима је уређено побољшање енергетске ефикасности и омасовљавање коришћења обновљивих извора енергије

Правни основ: Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за пројекат 0501-5001 Пројекат: Унапређење енергетске ефикасности индивидуалних објеката

Шифра и назив пројекта: 0501-5001 Пројекат: Унапређење енергетске ефикасности индивидуалних објеката- Бесповратно суфинансирање појединачних пројеката енергетске санације породичних кућа, станова и стамбених зграда на територији општине Врњачка Бања

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорно лице за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Циљ пројекта: Повећање енергетске ефикасности и заштите животне средине кроз побољшање енергетских својстава објекта

Индикатор исхода: Број одобрених пројеката

Извор верификације: Извештај о реализацији пројекта

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПРОГРАМСКОГ ДЕЛА БУЏЕТА

Шифра програма	Назив програма	Шифра програмске активности	Назив програмске активности	Општи циљ	Посебан циљ	Индикатор исхода	Извор верификације
1101	Становање, урбанизам и просторно планирање	1101-0002	Провођење урбанистичких просторних планова	5.4. Унапређење организационе структуре локалних институција	5.4.1. Ефикасно администрирање захтева за издавање грађевинских дозвола	Просечно потребно време за издавање грађевинске дозволе	Извештај о раду Општинске управе-Службе за урбанизам
		1101-0003	Управљање грађевинским земљиштем	2.3. Унапређење саобраћајне инфраструктуре у Општини		-дужина коловоза који је одржаван	Извештај о раду Општинске јавне агенције
1102	Комуналне делатности	1102-0001	Управљање/одржавање јавним осветљењем	2.5. Максимална могућа покривеност корисника и територије услугама комуналне делатности		одржавање постојећег система јавне расвете (6.700 сијаличних места)	Извештај о раду Општинске јавне агенције
		1102-0003	Одржавање чистоће на површинама јавне намене				Годишњи извештај о раду Општинске управе
1501	Локални економски развој	1501-0002	Мере активне политике запошљавања	1.8. Повећање запослености на територији општине		Смањење броја незапослених на евиденције НСЗ	Статистика Националне службе за запошљавање
		1502-0001	Управљање развојем туризма		1.4.1. Подизање нивоа туристичке понуде	-Број уређених и на адекватан начин обележених (туристичка сигнализација) туристичких локалитета у општини	

1502	Развој туризма	1502-0002	Промоција туристичке понуде	1.4. Унапређење услова за развој туризма	1.4.6. Повећање препознатљивости туристичке понуде општине на циљаним тржиштима	-Број сајмова на којима је учествовала Установа Туристичка организација	Извештај о раду Установе Туристичка организација
		0101-0001	Подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници		1.5.1. Спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја на подручју општине	-број одобрених решења за субвенционисање камата за пољопривредне субјекте -број одобрених регреса за вештачко осемењавање -број одобрених регреса за суфинансирање осигурања	Извештај о реализацији Годишњег програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја у општини Врњачка Бања
0101	Развој пољопривреде	0101-0002	Мере подршке руралном развоју	1.5. Унапређење услова за развој пољопривреде	1.5.4. Одрживи развој села и побољшање квалитета живота на селу	-дужина рехабилитованих атарских путева	Годишњи извештај о реализацији Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта
		0401-0001	Управљање заштитом животне средине				Годишњи извештаји о реализацији Програма заштите животне средине
0401	Заштита животне средине	0401-0005	Управљање комуналним отпадом	6.1. Унапређење квалитета животне средине		површина територије општине на којој је реализован Програм заштите животне средине	Годишњи извештаји о реализацији Програма заштите животне средине

0701	Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	0701-0001	Управљање саобраћајем	2.4. Повећање безбедности учесника у саобраћају и смањење броја саобраћајних незгода		-Дужина коловоза на којој је постављена нова или замењена постојећа вертикална и хоризонтална сигнализација	Годишњи извештаји о реализацији Програма коришћења средстава за финансирање унапређења безбедности саобраћаја на путевима територије општине Врњачка Бања
		0701-0002	Одржавање саобраћајне инфраструктуре			-Број организованих едукација/ број набављених публикација о познавању саобраћајних прописа	
2002	Предшколско васпитање и образовање	2002-0001	Функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања	3.1. Брига о деци, младима и породици		-већи број деце обухваћене предшколским образовањем у установи у односу на број деце рођене на територији општине Врњачка Бања (база података је јун 2014.године и износи 702 уписане деце у односу на број 1591 рођене деце на територији Општине Врњачка Бања- обухват је 44,12% деце предшколског узраста. Мериће се у односу на јун 2017.г.)	Годишњи извештаји о раду предшколске установе
						-смањење броја деце на листи чекања	
2003	Основно образовање и васпитање	2003-0001	Реализација делатности основног образовања	4.2. Унапређење основног образовања		Степен реализације програма рада и финансијских планова основних школа	Годишњи извештаји о реализацији програма рада и финансијских планова школа

				4.4. Подизање ефикасности рада образовних и културних установа			Извештај о раду Општинске управе
2004	Средње образовање и васпитање	2004-0001	Реализација делатности средњег образовања	4.6. Усклађивање образовања са потребама тржишта		Степен реализације програма рада и финансијских планова средњих школа	Годишњи извештаји о реализацији програма рада и финансијских планова средњих школа
0902	Социјална и дечја заштита	0902-0001	Једнократне помоћи и други облици помоћи	3.7. Унапређење социјалне и дечја заштите	3.7.3. Унапређење положаја грађана који припадају угроженим групама обезбеђивањем мера материјалне подршке	-Број корисника социјалне помоћи	Годишњи извештаји о раду Центра за социјални рад и Годишњи извештаји о раду Црвеног крста
		0902-0018	Подршка реализацији програма Црвеног крста				
		0902-0019	Подршка деци и породици са децом				
		0902-0020	Подршка рађању и родитељству				
		0902-0021	Подршка особама са инвалидитетом				
1801	Здравствена заштита	1801-0001	Функционисање установа примарне здравствене заштите	3.8. Унапређење здравства	3.8.3. Унапређење безбедности и квалитета здравствене заштите	Подаци којима се презентује степен реализације годишњег Програма рада Дома здравља „Др Никола Цамић“ Врњачка Бања и финансијског плана	Годишњи извештаји о реализацији програма рада и финансијских планова Дома здравља „Др Никола Цамић“
		1801-0002	Мртвозорство				
		1201-0001	Функционисање локалних установа културе			-Укупан број посетилаца на свим културним	

1201	Развој културе и информисања	1201-0002	Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва	4.7. Подизање културног нивоа заједнице	4.4.4. Повећање интересовања грађана за развој културе	догађајима који су одржани -Број набављених монографских и серијских публикација (1.600 монографских и 10 серијских публикација) -Број уписаних чланова (1.600 мештана, 300 гостију)	Годишњи извештаји о Установе Културни центар
		1201-0003	Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа				Годишњи извештаји о Установе Библиотека „Др Душан Радић“
		1201-0004	Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања				
1301	Развој спорта и омладине	1301-0001	Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима	4.8. Унапређење услова за развијање спорта	3.1.1. Остваривање омладинске политике на локалном нивоу	-Повећање обима понуде у спортским објектима за најмање два нова или реновирана садржаја у односу на 2015.г. -Повећан број корисника услуга спортских објеката за најмање 10% у односу на 2015.г., са посебним освртом на број мушкараца/жена, односно дечака/девојчица -Број младих обухваћен активности Канцеларије за младе, са посебним освртом на број мушкараца/жена, односно дечака/девојчица	Извештај о раду Установе Спортски центар
		1301-0002	Подршка предшколском и школском спорту				
		1301-0004	Функционисање локалних спортских установа				
		1301-0005	Спровођење омладинске политике	3.1. Брига о деци, младима и породици			
0602		0602-0001	Функционисање локалне самоуправе			-Израђена база података о расположивим људским ресурсима у Општинској управи, јавним установама и јавним предузећима	
		0602-0002	Функционисање месних заједница				
		0602-0003	Сервисирање јавног дуга				

	Опште услуге локалне самоуправе	0602-0004	Општинско правобранилаштво	5.2. Унапређење људских ресурса		-Закључен Споразум о интерној и екстерној комуникацији унутар и између Општинске управе, јавних установа и јавних предузећа -Закључен Споразум о сарадњи и координацији рада Општинске управе, јавних установа и јавних предузећа	Извештај Општинске управе-службе за опште послове Потписан споразум Потписан споразум
		0602-0009	Текућа буџетска резерва				
		0602-0010	Стална буџетска резерва				
		0602-0014	Управљање у ванредним ситуацијама				
2101	Политички систем локалне самоуправе	2101-0001	Функционисање скупштине		Функционисање локалне скупштине	-број седница скупштине	
		2101-0002	Функционисање извршних органа		Функционисање извршних органа	-број седница извршних органа	Извештај о раду

9 ЗАКЉУЧАК

Финансијски резултат овако планираног буџета јесте планирани суфицит у износу од 13.693.000 динара (који представља разлику планираног износа за отплату главнице од 38.000.000 динара увећаног за планирани износ увећања основног капитала код јавних предузећа чији је општина оснивач од 75.000.000 динара и планираног износа нераспоређеног вишка прихода над расходима у износу од 99.307.000) користиће се за финансирање отплате кредитног задужења чије отплате доспевају у 2023.г.

Планирани приходи буџет за 2023.г. садрже и одређене ризике који се односе на процене неких прихода као што су: приходи од доприноса за грађевинско земљиште који зависе од реализације позитивних тенденција у привредном развоју општине, примања од продаје непокретности која зависе од интересовања платежно способне тражње у наредној години, ненаменски трансфери са нивоа републике у ужем смислу. Ови ризици имају значајну вероватноћу и висок утицај на пројектовану висину буџета. Остали приходи и примања имају стандардне ризике које нећемо посебно образлагати. Механизми извршног органа за контролу утицаја ризика су квотни систем за преузимање обавеза којим се значајно умањује могућност преузимања обавеза изнад реално могућих прихода у 2023.г. и буџетска дисциплина по овом питању.

Пренети вишак прихода из 2022.г., као износ неутрошених средства са стањем на 31.12.2022.г. који се буде утврдио Одлуком о завршном рачуну буџета општине Врњачка Бања за 2022.г., распоредиће се ребалансом буџета за 2023.г. у стварно оствареном износу.

Наменска неутрошена средства са стањем на 31.12.2022.г. користиће се у 2023.г. на основу акта који доноси орган управе надлежан за финансије за намене за које су биле одређене у буџету из 2022.г.

У зависности од реализације полазних претпоставки и остварење прихода ће осцилирати у истој сразмери. Процењује се да ће овако планирана висина прихода и примања бити остварена са око 90%. У колико се активирају неки од наведених ризика могућ је и другачији износ укупно остварених прихода сразмерно висини утицаја појединих ризика. У финансијском смислу потребно је са посебном пажњом приступати преузимању нових обавеза буџета како би се обезбедио континуитет у пружању јавних услуга.

Овакав концепт буџета подразумева појачану буџетску дисциплину корисника буџета нарочито у делу планирања преузимања обавеза у складу са квотним планом који треба да уважава Закон о роковима плаћања у комерцијалним трансакцијама. На овај начин стварају се услови да се преузети расходи финансирају у складу са свим законским прописима који уређују трошење јавних средстава, да се редовно сервисира јавни дуг, да се измирују обавезе према добављачима и измирење старих (пренетих) обавеза, да се редовно сервисирају обавезе према буџетским корисницима (плате, стални трошкови и др. трошкови неопходни за њихово функционисање). Сви корисници буџета морају рационално и штедљиво користе дате ресурсе како би се ови циљеви остварили. Један од кључних фактора финансијске стабилности је одржање равнотеже и ликвидности буџета јесте систем одобравања преузимања обавеза у 2023.г. Преузимање обавеза не само према планираним приходима већ и према остварењу прихода током 2023.г. кључни је фактор како би се одржала билансна равнотежа између приходне и расходне стране буџета. Корисници буџета дужни су да се старају о остварењу циљева утврђених програмским буџетом и да приликом исказивања индикатора исхода посебан осврт дају родно одговорним индикаторима како би се створила основа за родну анализу алокације буџетских средстава која се по први пут узима као основ за управљање јавним финансијама у наредном периоду.

10 СТУПАЊЕ НА СНАГУ ОДЛУКЕ

Предлаже се да ова одлука ступи на снагу 8-ог дана од дана објављивања у "Службеном листу општине Врњачка Бања"

АНАЛИТИЧАР БУЏЕТА

Владимир Стаменчић

РУКОВОДИЛАЦ ОДСЕКА

Зоран Дунић

